

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas II

Spalio-October 15 d., 1920 m.

No. 17 (90)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill.
Under Act of March 3, 1879.

Published and distributed under permit (No. 528) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

"VYTIS" (The Knight)

Published Semi-Monthly by the LIETUVOS
VYČIAI (Knights of Lithuania).

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.50
6 Months	1.25
In Foreign Countries Yearly	3.00

Advertising rates on application. All communications must be addressed:

"VYTIS"

3249 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

"VYTIS"

Jaunimo Dvisavaitinis Laikraštis
Leidžia Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams	\$2.50
Pusmečiui	1.25
Pavienis Numeris	15
į Užrubežį Metams	3.00

"VYTIS"

3249 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Į Darbą.

RAEITAME "Vyčio" numeryje ragino-
me mūsų organizacijos narius ir prie-
telius imties Vyčių spaustuvės stei-
gimo darbo ir organizavimo jauna-
mečių į Vyčių kuopeles. Tą darėme,
remdamies Vyčių 8-tojo seimo pada-
rytais tarimais, pilnai tikėdami, kad

mūsų balsas nepaliks tuščiu garsu.

Vyčiai žino ir supranta kas jiems yra naudinga ir reikalinga ir, beabejonės, rems gražius seimo nu-
tarimus, kurie eis mūsų organizacijos labui. Laukti ir atidėlioti gali tik tas, kurio dvasia sustingusi ir širdies jausmai atbukę, o kas jaučia savyje pajėgų, energijos ir noro būti naudingu sau ir kitiems, tas dirba ir dirba be paliovos, neatsizvelgdamas į didžiausias kliūtis, į aršiausias gyvenimo audras.

Naudingas, išmintingas ir tikslus darbas ankš-
čiau ar vėliau prie tikslo piveda.

Darbe glūdi gyvenimo pasisekimas ir augščiausia filosofija. Darbas sudaro grožies, dailės ir išminties skaisčiausius židinius.

Nebūtu vargę ir dirbę Lietuvos tėvynainiai — savo tautos laisve nesidžiaugtume šiandien. O da kiek jiems reikės dirbti kol pilnai Lietuvą iš priešų nagų išliuosuos. Kolumbas leisdamasis kelionėn į nežinomas šalis, jautė, kad jo laivelį blaškys ir daužys plataus vandenyno audringos bangos, bet jis keliavo, ieškojo tikslo ir surado Ameriką.

Mažas vaikas atsisėdamas ant mokyklos suolo, turi vargti ir mokintis, kad užbaigti mokyklą, o jei jis veržiasi į mokslo platesnias ribas — jo darbui ir vargui galo nebus, nes mokslo sritis rubežių neturi. Čia galėtume pristatyti tūkstančius darbo pavyzdžių, kurie prie tikslo visą pasaulį ir jo gyventojus veda, bet tai jau labai sena teisybė ir beveik kiekvienas ją žino. Grįškime prie Vyčių.

Mūsų organizacijoje darbo daug. Jei savo darbui lygias turėtume ištvėrmės pajėgas — tas darbas sumažėtų pusiau. Gana teisingai vienas "Vyčio" korespondentas, džiaugdamosis 8-tojo seimo tarimais, pastebi: "Būtų gerai, kad tie nutarimai nepalikėtų ant popierės, bet būtų įvykinti"... Galime prie tos abejonės pridurti, kad būtų gerai ir labai gerai, kad juos vykinti Vyčiai pradėtų tuojau. Nes praeityje dažnai pasitaikydavo, kad po seimų gražiausi ir naudingiausi mūsų organizacijos reikalai sutirpdavo, kaip sniegas, mūsų pačių nerangumo bangoje. Teisinties iš nerangumo suras priemonių kiekvienas, bet kaip būtų mūsų organizacijai ir jos obalsiams sveika, kad pasiteisinimų žodžiai pasilikėtų mūsų užpakalyje — praeitėje. Prašome Vyčių neįsivaizdinti, kad savo organizacijos ydas primindami, rašome nariams pamokslą. Ne! Vyčių tarpe buvo ir yra narių, kurių darbas organizacijos naudai ypatingos garbės užsitarnauja ir jiems, jei galėtume, dangaus laimę prie žemės pālenktume, bet yra ir tokių, kurie ne iš blogos valios, tik iš nerangumo Vyčių reikalus apleidžia. Nuoširdžiai norėtume, kad visi Vyčiai, kaip vienas, prie savo priedermių pildymo stotų ir savo jau-

nais pečiais iškeltų Vyčių obalsius iki padėbių.

Štai ir vėl nauja darbų eilė prieš mūsų akis stovi. Nutarta seime išleisti Vyčių kalendorių 1921 ir 1922 metams. Kalendorius bus kišeninis su įvairiomis informacijomis, patarimais, reikalingais Vyčiams ir apskritai visam jaunimui. Kad kalendoriaus leidimas Vyčių organizacijos izdo neskriaustų, reikia jin kuodaugiausia skelbimų surinkti. Centras neturėdamas specialių žmonių tam darbui atlikti, turės šaukties narių paramos. Šiuomi ir prašome, kad nariai ir kuopos gavę iš Centro pakvietimą kalendoriaus leidime sandarbininkauti nuo to darbo neatsisakytų. Vyčių kalendoriaus svarba aiški. Suteiks jisai žinių apie Vyčių darbūtę ir jų obalsius nuneš į kiekvieno amerikiečio lietuvių stubą ir beabejonės tas kalendorius pasieks taipgi Lietuvos piliečių grįčias. Patįs Vyčiai, gaudami kalendorių dovanai, darbu prie jo prisidėti turėtų.

Mūsų organas "Vytis" be dailiųjų raštų ir organizacijos reikalų pradės talpinti švarių skelbimų. Lai niekas nemano, kad tie skelbimai sumažins "Vyčio" vertę ir padarys jį panašiu į tuos laikraščius, kurie nuo pirmojo iki paskutinio puslapio įvairios rūšies skelbimais marginami yra. "Vytyje" skelbimams bus skirta keletas lapų laikraščio pabaigoje ir jei vėliau pasirodytų, kad tų skelbimų perdaug ir jie stumia lauk skaitomąją medžegą, galima bus centrui arba seimui nutarti "Vyti" leisti tankiau arba didinti, organizacijos narių nuomonės prisilaikant.

Kol kas skelbimų "Vytyje" dar visai mažai. Čia reikia vėl į Vyčius prabilti "biznierio" kalba ir prašyti tų skelbimų paieškoti savųjų kolionijų "biznierių" tarpe. Gal redakcijai ir nelabai tiktų apie skelbimus rašyti, bet ir jai lygiai, kaip ir kitiems organizacijos nariams rūpi Vyčių reikalai ir kadangi seimas yra padaręs nutarimą skelbimus į "Vyti" dėti, tai laikėme sau priederme apie juos Vyčiams priminti. Vyčių finansiniam reikalui pagerėjus, kartu pakils ir kiti mūsų reikalai. Skelbimams nėsant gražų pelną ir nei kiek nekenkiant mū-

sų obalsiams, drąsiai apie juos ir tariame savo žodį.

Vyčiai patįs savo organizacijos naudai turi dirbti. Niekas kitas mūsų reikalų nekels, jei mes tylėsime.

Todėl į darbą, Vyčiai ir Vytės! Kiekvieną savo reikalą, pradėdant nuo mažiausio ir užbaigiant didžiausiu, apdirbkime vytiškai drąsiai, pasišventusiai ir energingai.

Redakcija.

Lietuvos Laisvės Gynėjai.

Lietuvos laisvą valstybę įkūrė mūsų tautos pasišventę darbuotojai. Sunkus tai buvo darbas, jis reikalavo milžiniškų dvasios, proto ir kūno pajėgų, tvirtos valios ir pasiūkavimo, bet lietuviai nesigailėjo darbo, mokėjo pasišvesti ir vargų-vargelių nuklotais takais drąsiai eidami pirmin, pasiekė brangiausio kiekvienam lietuviui tikslo — savo šalies laisvės.

Jau pavasaris Lietuvai išaušo.

Daug mūsų tautos darbuotojų žuvo žiemos baisyse audrose. Jiems neteko pasižiaugti savo krašto laime. Žuvusiems tauta garbės vainiką nupins. Lietuvos atgimimo istorijos lapai mūsų tautos didvyrių kančias ir darbus pavyzdžiu pastatys jaunosioms kartoms.

Šiandiena ašaroms ir gailėsčiui negalime daug laiko pašvesti. Lietuvai išaušęs pavasaris verčia mus visus griebties darbo. Pavydi Lietuvai laisvės ir jos žmonėms ramaus ir tvarkaus gyvenimo kaimynai. Išponėjęs lenkas, matydamas, kad Lietuva jam iš nagų slįsta ir kad lietuviai be jo globos gali ir savo valstybinius reikalus tvarkyti ir savo dirvas išarti ir lenkiškos kultūros nereikalauja, — bando lietuvius išnaujo pavergti. Parūpo Lenkijos didžponiams Lietuvos duona ir turtas ir brukasi jie varu į mūsų kraštą. Kėsinasi jie ant Lietuvos sostinės Vilniaus ir visos Lietuvos.

Lietuvos jaunimui teko sunki, bet labai garbinga mūsų tautos laisvės gynėjų dalis. Narsi Lietuvos kareiva pasišventusiai gynė savo kraštą nuo raudonarmiečių užplūdimo, drąsiai triuškino vokiečių "geležines divizijas" ir "bermontininkus", o dabar, nebijodama gyvybės prarasti, sto-

ja kaip mūras prieš lenkų grobikų legionus. Lietuvos kareivos didžiausiu troškimu yra iškovoti Lietuvai pilną nepriklausomybę su sostine Vilniumi.

Aišku, kad mes, Amerikos lietuviai narsiai Lietuvos kareivai turime daugiausia paramos teikti.

Amerikos lietuvių jaunimą nuo brangių tėvynės padangių skiria platus vandenynas. Paukščio sparnų neturėdami, negalime šiandiena pasiekti Lietuvos krašto ir sustoję į kareivių glitas ginti jo laisvę ir garbę. Turime ieškoti kitokių kovai su Lietuvos priešais įrankių. Jų randasi daug.

Tautos Fondas skelbia vaju Lietuvos kareivos reikalams. Prašo tik mažą uždarbį dalį paskirti Lietuvos narsuolių sunkiai tėvynės laisvės gynėjų naštai palengvinti. Nenuskriausime savęs, jei aukosime kiek galime ant tėvynės aukuro.

Vyčiai labiausia atjaučia Lietuvos reikalus. Ligšiol kiekviename mūsų tautai nudingame darbe jie priešakyje buvo. Gal tos garbingos vietos ir toliau neužleis kitiems. Tautos Fondo naujas darbas jaunimo paramos reikalingas. Paremkime Tautos Fondo skelbiamą vaju ir pasitarnaukime Lietuvai.

Antras svarbus dalykas gyvai paliečiantis Lietuvos kareivos reikalus yra Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Rėmėjų Draugijos iškeltas sumanymas pasiųsti kalėdinių dovanų lietuviams kariškiams. Be kalėdinių dovanų ši draugija dar stengiasi šiaip visokių reikalingų daiktų Lietuvos kareivai siųsti. Jaunimui neremiant, negalės L. R. Kryžiaus Rėmėjų Draugija tiek dėžučių su dovanomis sutaisyti, kad jų užtektų visiems kariškiams.

Kas yra buvęs kareivoje žino kiek malonaus džiaugsmo suteikia kariškiui dovanelė, nors jinai būtų maža. Rodos, naujų jėgų atsiranda tavo krūtinėje, kariškio gyvenimo našta atrodo lengvesnė, ūpas kyla ir visas pasaulis pasidaro gražesniu ir meilesniu. Mažas dalykėlis, o kiek jį gerai įtakos padaro į pilką kariškio gyvenimą.

Į šiuos dalykus Vyčiai turėtų daugiau sia domės kreipti. Lietuvos laisvės gynėjai yra verti to malonumo. O mums jį suteikti labai lengva.

Pagalios, uoliai remdami Lietuvos kareivą, patys einame į Liet. lais. gynėjų eiles. Vyčiams tas vardas yra labai reikalingas ir prie to labai brangintinas.

Lietuva pasiliuosuos nuo visų priešų! Vilnius bus mūsų! Už tą darbą didžiausios garbės užsitarnaus Lietuvos jaunimas.

Augštaičių Jonas.

Piramidų Sargas.

Ašarėlė.

Ašarėlė.
Kartumėlis.
Kurgi riedi
rausvu skruostu,
tartum gėlės taurele;
Auštant rytui, sidabrine
rasos žibute perline.

Nuo pažeistos
širdužėlės
skaudžių žodžių,
kalba žmonių
prie saulutės motinėlės,
kad išdžiūti, ištesėti
ir vėl rytą sužibėti
ant pražydusių gėlėlių.
Ir tas pačias melsvas akis
sužavėti, sudomėti,
į nuliūdusią širdužę
ryto džiaugsmu prakalbėti.

Žibutė.

Feljetonas.

Gražus vasaros vakaras.

Mėnulis plačiaveidis iš viršaus šaiposi linksmai.

Žvaigždutės žemčiūgo ir deimantų akutėmis dangaus mėlynės padabino.

Jūra banguoja ramiai, šnabžda tylomis, žemės krantelį glamonėja ir nedrąsiai retai jį bučiuoja.

Parke irgi ramu. Išberti žvyru baltuoja takai. Pušys išreto linguoja galvomis. Lengvasparnis vėjalis šiurina lapuočius medžius. Tik kartais iš miegų pabudęs sučirškia žiogas...

Ir vėl tyku...

Prie storos lapais padrikusios liepos, nuo žingeidžios žmonių akies pasislėpus, jaunųjų porelė sėdi ir pyna į meilės tinklą širdelių jausmus.

Svajonės oro bangomis skrieja augštai. Švelniu aidu jaunuolio balsas suvirpėjo:

— Myliu... ar būsi mano?...

Mėnulis — storulis iš džiaugsmo primerkė akis ir laukia nekantriai kas bus.

Žvaigždutės — akutės mirkčiuoti neramiai pradėjo.

Sušlamėjo staiga lapuočiai medeliai.

Žiogas ilgąjį ūsą iškišė laukan iš po lapo ir klausė.

Jūra į smulkias — smulkiutes vilnis subirėjo.

Atsakymo laukia visi.

It smuiko nedrąsia ranka užgautos stygos, pasigirdo meilės žodelių aidai:

— Taip myliu... ir netyčia išsiveržė kiti.

— Oi, valgyti noriu, Joneli!

Idilijos vaizdas it sapnas išnyko.

Mėnulis susiraukė piktai. Žvaigždutė sesučių nublanko veidai. Sudužo ties krantu jūros banga lašais. Net žiogas iš baimės pašoko augštin.

Jaunieji iš parko pabėgo.

Ak, duona, tu duona kasdieninė!

Iš meilės gražių jausmų supynei gyvenimui šposų eilę begalinę.

Lietuvių Katalikų Mokytojų Profesinė sąjunga, dalis Telšių vasaros kursuose 1920 m.

M-a.

-: Ant Kapų. :-

Ilgu vienam tarp svetimų. Pietus pavalgęs išėjau iš namų ir einu kapų link. Gražus ankstybo rudens oras žmogų iš miesto lyg viliote išvilioja. Gerokai paėjus pasirodė didelis, gražus, pakilus žemės plotas gražia vėly tvora aptvertas, apsodintas medžiais, kurių vos tik prasidedantį rausti lapai darė kokį tai ypatingą malonų įspūdį. Štai jau ir kapai pradėjo rodytis — tai vienas tai kitas augštesnis akmeninis paminklas stūkso pro medžius už tvoros. Arčiau prisiartinus paminklų skaičius padidėjo. Apsireiškė ir įvairumas. Tarp didelių gražių paminklų buvo ir mažų apkemžėjusių ir nedailaus darbo paminklėlių, kurie rodos,

lyg sakyte sako, kaip nėra lygybės ant žemės gyvenant, taip jos nėra ir numirus. Tečiau paminklus stato ne mirusieji, bet gyvieji ir jie daugiau reikalingi gyviems, neg mirusiems. Kaip gimdamas žmogus turtų neatsineša, taip nereikalingi jam ir numirus. Mirė žmogus turtuolis ir atsigula ton pačion žemužėn, kaip ir jo samdininkas vergas. Nereikalingi jam turtais, papuošalai, nei gražūs ir brangūs marmuro paminklai. Tik gyvieji rodos to lyg nemato, rodos nenori tikėti, kad Amžinasis sutvėrė žmones, bet ne varguolius ar didžiūnus ir neskirstė Jis jų į klesas ir luomus.

Vaikščioju gražiai išvyruotais take-

lais, o mintis — gretasparnės skrinka kažkur toli už jūrių-marių. Jos savo nematoma sparnais neša pas pažįstamuosius, pas gimtinės šalies gyventojus, pas savuosius. Ten toli kapuose guli palaidota motinėle, brolelis ir keletas geriausių draugų. Vaikščioju ir dumoju jog tai gal ir likimo ranka prisidėjo. Mes visi likimui turime pasiduoti. Jie ten guli, o aš vienas vaikščioju toli labai toli nuo jų.

Ne karšta, bet skaisti rudens saulė šviečia. Vėjas šiurena lengvus pradėjusius gelsti jovarų ir apušų lapelius. Žvyruotas takas pilnas didesniais ir mažesniais įvairių rūšių žiogais, kurie man prisiartinant pakyla ir savo keistu sparnų balsu sučirškia ir guviai skrenda iš po mano kojų. Savo rusvai palša spalva taip pasislepia tarp žvyro, jog jų ir nematysi, kol tik visai arti neprieisi.

Ir skrenda mintis greitasparnės ir neša ton šalin ir į tas vietas, kur praleista jaunystės linksmios dienos, kur pamatyta pirmieji saulės spinduliai, iš kur pasaulis buvo matomas pilnas tik idealų, grožės ir malonumų.

Praėjo tie laikai. Toji jaunystės šalis apieista, kad pasiekti idealizuotąjį pasaulį, kad surasti savąją laimę... Bet štai jau baigias dešimtis metų, o tos laimės, tų idealų kaip nėra, taip nėra. Ir kas gal pasakyti, ar pasiseks prie jų kada priėti, juos pasiekti, nes juk šis pasaulis ne kas kitas kaip tik mišinys vargų ir nepasisekimų, pamargintas vienu-kitu laimuzės ir džiaugsmo blikstelėjimu.

* * *

Antrame kapų krašte pro vartus įėjo žmogus ir žengė ton pusėn, kur buvo matytis šviežiai sukastas kapas. Tai buvo viduramžio sulaukęs tvirtas žmogus. Jis ėjo galvą nuleidęs, brylių ant akių užsismaukęs, į šalis nesizvalgydamas. Ėjo tiesiai praminuoju ir, matomai, jam gerai žinomu take. Priėjo prie kapo, brylių nusiēmė, atsiklaupė... Atsikėlęs, apžiūrėjo ant kapo vystančias gėles, apsizvalgė ir pradėjo eiti prie manęs.

Matydamas jį besiartinant ir numanydamas jo nusiminimą, net bėgti panorėjau, kad nesusitikti, kad negirdėti pasiskundi-

mų, nes mano paties vaidintuvė buvo jau pilna įvairių liūdijimų. Tečiau nematoma jėga ant vietos lyg kalte prikalė. Manau bėgti, bet nei iš vietos nesijudinu. Lai artinas, lai parodo savo širdies skausmą, lai išreiškia savo nuomonės link gyvenimo kartybių. Pasidalinsime vienas su kitu savo sielvartais, gal jie nuslinks šalin, gal pranyks. Stoviu ir laukiu.

Lengvais žingsniais priėjo prie manęs žmogus, turintis viršum penkių dešimtų metų. Gražiai nuskustas veidas sudžiūvęs, akis indubusios, lūpos mėsos. Aišku, jog buvo susirūpinęs, liūdnas.

Prisiartinio ir už keletos dar žingsnių į mane prašneko:

— Tikrai gražus rudens oras.

— Taip gražus, lyg nenoromis atsakiau

— Tamsta aplankyti ko nors atėjai, — užklausė manęs.

— Ne, sakau, nubodo kambaryje, išėjau pasivaikščioti.

— Tai čia dar nesenai tegyveni?

— Nesenai, tik šį rudenį teatvažiauvau.

— Mokintis?

— Taip.

— Aš nežinau ką ir sakyti. Mano sūnus taip pat mokinos šioje mokykloje ir tik praėjusį pavasarį užbaigė inžinerijos skirčių.

— O dabar su tamsta gyvena?

— Kur čia su manim. Jau trečias mėnuo kai guli štai aname kape — ir žmogus numojo ranka į tą pačią vietą, prie kurios jis klūpojo.

— Jis dabar turėtų jau dvidešimts keturius metus. Buvo jaunas, tvirtas, pilnas energijos ir gerų norų. Viskas kuogeriausiai jam sekė, bet tokiu turbūt ir ten reikia, kitaip Dievas būtų nuo manęs neatėmęs.

Matomai jam buvo labai sunku ant širdies. Tai liudijo jo balsas ir keista išvaizda, kuri apima žmogaus veidą, kada jam guli ant širdies koks nors didelis nuliūdimas. Lyg norėdamas, kad jis nuo manęs nueitų, lyg jo prisibijodamas, aš pradėjau aiškinti, kad man jau laikas namon eiti.

— Eisiu ir aš, sako jis.

Tylėdamu pradėjova žengti vartelių link. Matydamas jo nerymavimą, rinkau visas jėgas jį užkalbinti.

— Kaip tai atsitiko, kodėl tamstos sūnus taip jaunas mirė? Ar liga koki jį pakirto? ar taip kas?

— Kad koki liga jį būtų numarinus, nebūtų nei tokio liūdnumo, nei gailėsio, bet dabar... dabar jis mirė netikėtai. Tas ir didina mano sielvartą.

— Kaip aš dziaugiaus praeitą pavasari, kada jis pabaigė universitetą, kiek daug jis man žadėjo! Bet kas man tie jo žadėjimai prieš jį patį. Koks jis buvo malonus, koks doras, kito tokio pasaulyje nerasi.

Kad koki moteris taip girtų savo sūnų, tai nei nesistebėčiau, bet dabar vyras, ir jau suaugęs vyras!

— Netik aš pats, bet ir visi jo mokytojai jį mylėjo. Jis buvo gabus. Gavo geriausius paliudijimus, su kuriais jis tapo priimtas už inžinierių prie lokomotivų dirbimo. Išrado naują prietaisą lokomotivą pagerinti. Užtai jam buvo žadėtas ne mažas atlyginimas. Viskas sekės gerai, darbas buvo beveik užbaigtas ir, o nelaimė, paskutinius bandymus bedirbant, apsirikęs darbininkas inleido lokomotivą į netikras rėles priešais kitą lokomotivą. Mašinistai patėmijo tik tada, kai jau buvo per vėlu sustabdyti. Šoko visi laukan bet kaip ten pasitaikė, kad jo koja paslydo ir pats nukrito po lokomotivos ratais. Sužeidė taip baisiai, kad po kelių valandų konvulsijose ir mirė...

— Tai kompanijos kaltė, ji turėjo tamstai užtai atlyginti, — pratariau aš neiškenčęs. Tečiau greit pamačiau savo klaidą. Jo pradėjęs blaivyti veidas vėl užtemo, akis į mane pastatė ir lyg nusistebėjęs piktai žiūrėdamas sušuko:

— Atlyginti!? Už ką? Už žmogaus gyvastį? Kaip tamsta gali taip šnekėti? Kas gali atlyginti už žmogaus gyvastį? Visas atlyginimas, kurį jie gali suteikti tik šaltas pinigas. Kam man reikalingi pinigai? Ką aš su jais veiksiu? Lai gražina gyvastį mano sūnaus! Bet to jie padaryti negali. Taigi negali jie man nei atlyginti....

Priėjova gatvę į kurią jis turėjo eiti. Palinkėjęs man viso labo jis pasisuko sa-

vo keliu, palikdamas manę vieną besvarsant jo užduotus klausimus. Įvairūs atsakymai pinės mano vaidintuvėje, bet vienas buvo aišku, jog žmogaus gyvybė jo didžiausias turtas.

1913 m.

Lafayette, Ind.

Meteoras.

Praslinko meteoras skaisčiuoju dangumi. Praslinko ir pasislėpė už dangaus skliautų. Pasislėpė, tik raudona šliuzė paliko ant dangaus. Ji žymėjo kelią, kuriuo meteoras nuslinko per dausas ant šios žemės.

Nuslinko meteoras tečiau nepražuvo. Matė jį žmonės, matė kur jis skaisčiu ugnes kamuoliu nusileido.

Iškasė žmonės meteorą, į didelę pilį nugabeno, gražiame muzėjaus kambaryje paguldė.

Guli meteoras, minių minios pro jį eina ir stebias iš jo didumo. Sprendžia jo sunkumą, indomauja jo kompozicija. Bet meteoras guli ir tyli. Nei tos dangiškos ugnes, nei karščio jis neturi. Jis niekas kitas tik naugių masė, kristalizuotų naugių masė.

Meteoras, tik ne tas meteoras, kuris skaisčiu dangumi keliavo.

Mano mintis bėga ir prabėga savo keliu. Palieka jos tik trumpą atsiminimų kelią. Kada aš jas pagaunu, išdedu ant popieros, ji pasilieka. Tik ne ta pati mintis, kuri mane žavėjo, ramino, ar į kitą pasaulį kėlė. Ji šalta, tik žodžių, rašytų žodžių masė, bet ne toji maloni, žavėjanti savoji mintis.

M—a.

Žgnys.

Lietuvių Dailės Tvėryba.

Tautos apšvieta ir dailė augštai kyla, jei tautoje randasi žmonių visa širdimi atsidavusių dailės tvėrybos darbui. Kaip karveiva be narsaus ir sumanaus vado negali karo lauke laimėti mūšio, taip lygiai ir tautos dailė be talentingo dailininko neįstengia išskirti viršun kitų paprastų gyvenimo reikmenų.

Graikų ir romėnų vardus pagarsino plačiajam pasauliui tų tautų žymūs filosofai, garsūs rašytojai, dainiai, skulptoriai ir visa eilė kitų dailės kūrėjų. Roma ir Atenai nemirtinos reikšmės savo talentų darbais pakėlė kultūrą ne tik savo šalyse, bet ir visame pasaulyje. Graikų ir romėnų dailės tvėryba buvo statoma visoms šalims pavyzdžiu ir jos svarba užsiliko iki šių dienų. Nėra abejonės, kad jų dailės tvėryba bus gyva kol pasaulis gyvuos.

Lietuvoje neturime lygių graikams ir romėnams talentų. Mūsų talentams augti užkirto kelią rusų žiaurus režimas, lenkų dvasios viešpatavimas mūsų krašte ir da iki šių dienų užsilikęs vergijos palaikas. Jei lietuvių tautinei kultūrai būtų buvę leista augti dailės tvėrybos srityse liuosai, gal graikų ir romėnų ligšiol nebūtume pasiekę, bet mums pasaulio tautų šeimynoje būtų tekusi nė paskutinė vieta.

Lietuvos kapines puošia paminklai pastatyti Kudirkai, Vaičiaičiui, Biliūnui, Čiurlioniui ir kitiems be laiko nužengusiems anapus grabo. Būt jie gyvenę ilgiau, būt jie dirbę — gal būtų išaugę tautos dailės kūrybos darbe milžiniais. Lietuvos padange ilgus metus siautusi audra ne vienam gabiam jaunikaičiui kūno ar dvasios pajėgas pakirto.

O kiek iš mūsų talentų svetimieji pasinaudojo?

Rusai su šaknimis iš mūsų tautos išrovė Baltrušaitį poetą, Dostojevskį rašytoją (laikraščiai rašo jis yra kilęs iš Lietuvos), lenkų kultūrai laurų vainikus pynė

geriausios lietuvių pajėgos. Skaudu tų vardus čia žymėti.

Lietuviuose liko tik tie, kuriems galinųjų dvasios ir minties sparnų nepakirto baidiosios vėtros. Karšta tėvynės ir tautos dailės meilė atsilaikė prieš žiaurųjį spaudimą ir jiems teko garbinga dalis prakirsti pirmąjį barą į lietuvių dailės tvėrybos sritį.

Lietuvis Mickevičius sutvėrė lenkiškai kultūrai "Poną Tadaušą" ("Pan Tadeusz"), o mums Baronas lygios vertės "Anykščių Šilejį" parašė. Didžiuojasi lenkai Senkevičiaus dailės tvėriniais "Ugnimi ir kardu" ("Ogniem i mieczem") ir "Tvanu" ("Potop"). Tumo — Vaišganto "Pragiedruliai" tuo pačiu yra lietuviams. Dambrauskas, Maironis, Vidūnas, Basanius mūsų tautos dailės tvėryboje užima garbingas vietas, o jaunesnės kartos talentai gana sparčiai auga.

Tiesa, dar retos dailės tvėrėjų eilės, bet yra vilties, kad Lietuvai patekėjusi skais-ti laisvės saulė, sužadins savo gaivinančiais spinduliais lietuvių dvasią ir sielą ir netrukus tėvynės padangėje daugiau talentų sužibės.

Kad tos talentų pasirodančios žvaigždutės greit neužgestų, neužtenka jomis tik pasidžiaugti, bet reikia suteikti joms daugiau visuomenės paramos. Gal net mes patys nežinome kiek mūsų tautos gražių talento diegų sunaikina gyvenimo vėtros. Bliksteli vienur poeto eilių dailus posmas, kitur pasigirsta jausminga dainos melodija, pijauno švelnūs akordai, trečiur dailininko piešinys spalva, minties gilumu akį veria ir... pranyksta jie. Pritrūko dailės tvėrėjui jėgų, ištvėrė neturėjo grumties su žiauriu gyvenimo likimu ir talentas dinga.

Kaip tą vienstypį berželį, it per klaidą paaugusį lygiame lauke, vėjas be pasigailėjimo talentus laužo.

Karštai mylime savo kraštą, gerbiame jo laisvės gynėjus, didžiuojamės lietuvių

KRAŽIŲ GIMNAZIJOS VALDYBA.

Stovi: I. Kazys Šapalas (iždininkas valdybos), II. Jonas Žygas (revizijos komisijos narys), III. Juozas Rudaitis (narys valdybos), IV. Kun. Kazys Bumbulis (sekretorius valdybos), V. Ipolitas Vaišvila (narys valdybos). Sėdi: 1. Kun. Kl. Vladas Tomaševičius (revizijos komisijos narys), 2. D-ras Aleksandra Hrčinas (narys valdybos), 3. Kun. Juozas Talmontas (pirmininkas valdybos), 4. P. Urbonavičienė (revizijos komisijos narys), 5. Klemensas Astrauskas (narys valdybos).

tautos kalba, papročiais, būdu ir savitumu ir dažnai atsirėmę lietuvių didvyrio kapo verkiame. Ar negalėtume prie tų visų gražių jausmų dar vieno pridėti — tautos dailės tvėrybą ir jos kūrėjus iš visos širdies pamylėti ir paremti.

Kaip kareivai reikalingas narsus vadas, žagei artojas, kalviui geležei lyginti priekalas ir augmenims saulės šviesa, taip lygiai tautos savitumui ir jos dailei yra reikalingi tvėrėjai talentai, iš kurių plaukia tautos kultūros gyvybė.

Jaunimui daugiausiai pritinka dailės tvėrybos darbas. Nebūsime visi poetais, dailininkais, rašytojais, negalėsime gamtos grožės vaizdo ant drobės perkelti, bet didesnę dalį dailės tvėrėjų darbo galime atjausti ir suprasti, jo mintis dėdami savo gyvenimo obalsin. Dailė jaunimo jausmus švelnina, būdą lavina ir širdį gaivina, todėl Vyčiams reikėtų karščiausia paremti tuos dailės tvėrėjus, kurie paramos reikalingi. Tokių šiandieną turime daug.

Lietuvių Katalikų Jaunuomenei Amerikoje.

Iš Liet. Vyčių 8-tam Seimui Prirengtos Prakalbos.

Mūsų dainose dažnai girdime žodžius: "Eisu aš į tą kaimą, vietą, kur aš užgimiau ant svieto"... Jie išreiškia lietuvių gimtinės šalies meilę, prisirišimą prie savo krašto Lietuvos.

Lietuvis gyvendamas svetimajame šalyje, neranda savo sielai ramybės. Jis nenori apsigyventi ir ant visados pasilikti svetimame krašte. Ir dažnai jis sako: eisiu į tą kaimą, vietą, kur aš užgimiau ant svieto. Savo gimtinėje lietuvis tegali būti laimingas. Pažvelgę į mūsų tautines dainas, ir-gi pamatysime, jog lietuvis ir žiloje senovėje mylėdavo ramų gimtūvės krašto gyvenimą. Kas drįsdavo lietuvių gyvenimą drumsti, lietuvis mokėdavo jį sudrausti.

Apie priežastis, privertusias lietuvius ieškoti pastogės svetur tarsime keletą žodžių vėliau. Lietuvių dabar randasi įvairiuose pasaulio kraštuose, o daugiausia jų yra Suvienytose Valstijose Amerikoje. Čia jie susiorganizavo į įvairias draugijas ir organizacijas. Tarp jų turime ir jaunuomenės organizaciją *Lietuvos Vyčius*. Šiandien kiek pavėlys laikas kalbėsime apie Liet. Vyčių organizaciją ir jos uždavinius.

Pirmiausia atskleiskime jos istorijos lapus, pažvelgkime jos gyvenimo pradžion, kokiomis sąlygomis ir kaip ji pradėjo gyvuoti. Lietuvių jaunimas daug metų tūnojo šioje šalyje. Svetima kalba, svetimi papročiai vargino, jo sielą ir dvasią slopino. Negreit pradėta rūpintis jaunimo reikalais, vedančiais prie apšvietos, darbo jaunimo dirvuose, kurie labai buvo reikalingi darbininkų jaunimo ir tėvynės naudai. Tik 1912 m. atsirado žmonės, kurie pajudino jaunimo klausimą. Jais buvo A. a. kun. A. Kaupas ir M. Norkūnas.

Jaunimo reikalams aptarti jie laiškais sušaukia pirmą suvažiavimą balandžio 27 ir 28 dd. 1913 m., Lawrence, Mass. Suvažiavimą dešimts atstovų nuo įvairių jaunimo ratalių, skaito projektus, svarsto juos ir sustato laikinąją organizacijos konstituciją. Iš-

renka Centro valdybą, į kurią įeina: pirm. M. A. Norkūnas, rašt. St. Būgnavičius. Antras seimas buvo liepos 7, 8, ir 9 dd. 1914 m., Montello, Mass. Atvyko į jį jau 22 delegatu, atstovaujančių naujos organizacijos 12 kuopų. Šiame jaunimo seime dalyvavo daug svečių; jų tarpe ir dainius kun. M. Gustaitis autorius org. imno. Jis pasakė kalbą, kurioje išrodinėjo svarbą jaunimui organizuoti. Šitame seime organizacijos kūrėjai ir delegatai išdirbo plianą jos darbuotės ir pastatė ją ant tvirtos doros pamato, kuriuo buvo katalikų tikėjimo ir lietuvių tautos meilė.

Taip Liet. Vyčiai, skindami jaunuomenei takus prie apšvietos, susilaukė trečiojo seimo, kuris buvo liepos 1, 2, ir 3 dd. 1915 m. Chicago, Ill. Tenai nutarta leisti savo laikraštį. Vyčiai jautė apšvietos svarbą ir žinojo, kad geras laikraštis gali jaunimą kelti. Nuo trečiojo seimo pradėjo eiti dvisavaitinis jaunimo laikraštis "Vytis", kuris ir šiandien tebeleidžiamas, tik žymiai padidintas ir pagražintas. Daug svarbių nutarimų padarė ir 4-tasai seimas, buvęs Wilkes Barre, Pa.; 5-tasai, Brooklyn, N. Y.; 6-tasai Cleveland, Ohio, ir 7-tasai, Pittsburgh, Pa. Gerai būtų apie kiekvieno seimo nutarimus skyrium pakalbėti ir pabriežti jų svarbą, ir naudą jaunimo reikalams. Bet laiko aprubežiavimas neleidžia man tai daryti. Pažymėsiu tik šeštojo seimo, atsibuvusio Cleveland, Ohio, nuotikius.

Clevelando miestas didelis, lietuvių kolonija skaitlinga. Prakilnios dvasios katalikų jaunimas priklauso prie Vyčių. Jie 6-tojo seimo vakaruose parodė talentų dainose ir lošime. Buvo pakvietę kalbėti miesto majorą, kuris svarbių kliūčių dėlei negalėdamas pribūti, prisiuntė savo atstovą. Tas pareiškė majoro ir miesto administracijos prielankumą Vyčiams. — Ir miesto majoro vardu inteikė Vyčių seimui — raktus, kaip ženklą, kad Vyčiai gali būti miesto šeiminkais seimo laiku.

Tiek apie seimus. Dabar apie pačių Vyčių darbuotę.

Liet. Vyčiai rūpinasi jaunimo auklėjimu, bet toli gražu dar neįstengė, pilnoje to žodžio prasmėje, viską aprūpinti. Likšiol Vyčiai daugiausiai lavinosi dainose, lošime, steigė vakarines mokyklas, kuriose mokinama skaityti, rašyti, lietuvių kalbos gramatikos, lietuvių istorijos ir uoliai rėmė kiekvieną tėvynės naudingą darbą. Bet da į Vyčius neįeina visos Amerikos lietuvių jaunimas. Daugelis iš jaunųjų tarpo nepasiekė mūsų organizacijos obalsių *Dievas ir Tėvynė*. Mūsų idėjos priešai panaudoja spaudą ir kitokius įrankius jaunimo klaidinimui ir nemažai turi pasekėjų.

Kai-kurie katalikų visuomenės vadai liepia tos spaudos neskaityti. To neužtenka. Reikia išaiškinti dėlko jos neskaityti, — būtent, kad ji eina prieš tiesą. Tuomet visuomenės dalis — jaunimas žinos, kad kas daroma prieš tiesą, tas klaidinga ir nedora. Tik tokiu būdu užstosime kelią netiesos skelbėjams. Vyčiams reikėtų surasti prelegentų, kurie išaiškintų apie tuos dalykus visuomenei, o ypač jaunimui.

Ligšiol Vyčiai mažai siuntė prelegentų į kuopas, net buvo neparanku to daryti. Karui prasidėjus, prasidėjo nauji darbai ir Vyčiams. Lietuva likosi nuteriota; jos žmonės ištiko bado ir mirties audra. Lietuva šaukėsi pagalbos. Darban įkiškėme ne vien tik vadus, bet visą organizaciją. Kiek buvo dirbta Lietuvos šelpimui ir jos politinės laisvės reikalui, Vyčiai visa širdimi rėmė ir patys dirbo. Kada Lietuvos reikalai pagerės ir nebus jai taip reikalinga išėivijos parama, tada kreipsime savo pastangas savo organizacijos reikalų linkui.

Suvenytų Valstijų — Amerikos tauta susideda iš daug įvairių tautų-tautelių. Bet, aš, labai abejočiau, kad rastūsi kurios nors tautos jaunimas taip mylintis mokslą — apšvietą, kaip lietuvių jaunimas — Vyčiai. Prie Vyčių kuopų yra jaunamečių skyriai (priaugantiems Vyčiams). Prie skyrių priklauso jaunučiai, vos priėmę pirmąją šv. Komuniją, bet jau ir jie rūpinasi palaikymu

spaudos, kuri neša žmonėms apšvietą. Jie surengę pramogėlę-vakarėlį, aukoja pilną spaudos reikalams. Vyčių 2-ros kuopos jaunamečių skyrius iš Leviston, Me. net du kartu prisiuntė aukų "Vyčio" nuosavai spaustuvei. Siunčia jie raginimų, kad greičiau įsteigus spaustuvę, kad organe ir jiems būtų užleista nors mažas kampelis.

Kad mūsų atgimusios tautos jaunimo siela krypta prie spaudos ir mokslo, tai iš to galime tikėtis Lietuvai šviesios ateities. Kada išbląškytas po visą pasaulį Lietuvos jaunimas pradės grįžti tėvynėn, kada Lietuvoje esantis jaunimas grįžtančius savo brolius sutiks Lietuvos sostinėje — Vilniuje, kada pasveikins viens kitą, pažadės bendrai dirbti, tada Europa vėl sulauks laimingų laikų, pasipuoš dailės tvariniais...

Pasaulio karas padarė daug permainų. Sudrebėjo autokratija ir pavergtos tautos pasiliosuoja viena po kitos. Jos tampa laisvos, nepriklausomos; valdymo sistema steigia naujais demokratiniiais pradais. Prasideda atgimimo era. Kaip 14-tas ir 15-tas viduramžio šimtmečiai buvo tų laikų atgimimo šimtmečiai, taip lygiai dabar bus 20-tasai šimtmetis. Italija tų šimtmečių atgimimo buvo lopšys. Ten prasidėjo atgimimo laikai ir Alpų kalnais pasiekė ir vakarines Europos dalis. Italijoje pakyla kultūra, prazydi nauja literatūra, skulptūra ir architektūra. Gana pažymėti porą žymesnių tų laikų vyrų, apie kuriuos istorija nenutils kalbėjusi. Dante (1265—1321) buvo žymiausias Italijos poetas. Skulptorius, Michael Angelo, paliko įžymių darbų. Garsi "Dovido stovykla" ir Vatikane jo ranka išpuoštos Sistine koplyčios lubos. Tie pasaulio dailės kūrėjai buvo krokščionys. Apie tai liudija jų palikti nemirtini jų veikalai. Leonardo de Vince (1452—1519) garsus architektas, skulptorius ir tapytojas geriausio paveikslo "Paskutinės Vakarieniės".

Ilgą eilę būtų galima išskaityti tų laikų darbininkų, bet šiuom kartu užteks apie šiuos prisiminius.

Ar mūsų tautos atgimimas bus tik pasiliosavimu iš po svetimo jungo, ar gal

bus atgimimu tverenčiu pasauliui kultūros veikalus. Žiūrint į mūsų jaunimą, matosi, kad jis nevien trokšta matyti Lietuvą laisvą ir nepriklausomą, bet taipgi nori matyti ją kultūringą, pakilusią moksle šalimi. Norintieji mokslo, jo ingyja ir su jo pagelba kuria pasauliui nemirtinus veikalus. Tad ir mums, brangus jaunime, reikia uoliai rūpintis mokslu.

Dabar grįškime prie išeivijos priežaščių. Kurioje šalyje žmonės turi daugiau laimės, laimingiau gyvena, tai tos šalies išeivių skaičius daug mažesnis, negu tų šalių, kuriose viešpatauja skurdas ir persekiojimai. Taip Airijos piliečiai, netekę laimės, persekiojami anglų, keliauja į kitas šalis. Airija daug kentėjo už tikėjimą ir savo papročius. Priespaudos privertė juos — airius užmiršti net savo kalbą. Bet airiai, kaip ir lietuviai, neatsizadėjo savo tautos laisvės. Jų išeivija svetur tvėrė organizacijas, dirbo tautos labui, rinko ir siuntė aukas tėvynėn ir, jei ne airijos išeivija, tai jau šiandien jos nei balso nebūtų girdėti. Senai jau būtų Anglija "prarijusi".

Turkams pavergus graikus, paskutiems sunku buvo gyventi tėvynėje, kad vos jų dešimta dalis Graikijoje beliko. Kiti po visą pasaulį pakriko. Bet ar jie išnyko? ar ištautėjo? Jie šimtus metų dirbo savo tautos laisvės reikalais, sulaukė Byrono, kuris Europos mintis pasuko Graikijos pusėn ir Graikija išsiliuosavo! Graikų išeivija mato, kad tautos dvasia nuslopinta, ir jinai beria aukas, senovės papročių, jos garsių žaislų atgaivinimui. Vienam akrapalio atstatymui jie sumeta aukų \$11,000,00.

Lietuvai pakliuvus vergovėn, prasidėjo persekiojimai; vargas ir lietuvius privertė apleisti savo tėvynę. Bet ar lietuvių išeivija atliko savo užduotis, kaip tai padarė kitų tautų išeivija? Išdalies, bet ne pilnai.

Dirbti Lietuvos naudai turime taip ilgai, kol jėgos pavels ir grįšti į tėvynę.

Mus grįstant laukia Lietuva, laukia jos žmonės.

Vincas Rūkštalis.

Šviesos Spinduliai.

Surinko ir liuosai vertė A. K. Tauragis

Nuolaidus.

Drūtas, kaip Samsonas, nuolaidus, kaip balandėlis.

Paklusnumas.

Paklusnumas, tai linksmumo rojus, dieviško pamėgimo daržas.

Kun. S. M. Girard, M.S.

Neturtas, tai vienuolių turtas, skaistybė — jų garbė, abipusė mielaširdystė — jų linksmybė, o paklusnumas — jiems tvirtumą ir gyvenimą teikia.

Kun. S. M. Girard, M. S.

Spėka.

Spėka neturi teisės šiame pasaulyje, jei ji nėra tiesa apsiginklavus.

Užsilaikymas.

Žmogui priderėtų savo ūpą ir žodžius vartoti, kaip pinigą, — su taupumu.

M. Blanchard.

Kun. Ig. Albavičius.

Lietuvos Vyčių Centro dvasios vadovas. Jau antri metai dvasios vadovo pareigas Vyčių organizacijoje eina. Didelis Vyčių prietelius ir kiekvieno jų naudingo darbo uolus rėmėjas. Amerikos ir tėvynės lietuviams žinomas tėvynainis. Kun. Ig. Albavičius klebonauja Dievo Apveizdos lietuvių parapijoje, Chicago, Ill.

B. Pelas.

☞ Kalbos Dalykuose. ☞

Ar galima "nuomonianti"?

Kuris tai laikas, nebeatsimenu dabar kokiame laikraštyje, pastebėjau veiksmažodį "nuomonianti". Aš — rašo korespondentas — nuomoniauju (spėju, menu, manau), kad turėjo šitaip atsitikti. Tasai "nuomonianti", matyt, vienam-kitam puolė į akį, patiko, nes neužilgo žiūriu jis ir vėl jau berėpsas laikraštyje. Ir ką-gi? — lyg tai barbarizmas koks ar ką? — mano ne vienas, — juk tai grynai lietuviško kelmo ir šaknų žodis, imsi tat dabar jo ir nepriimsi, ypač kad taip su tais žodžiais striuka, norint ką parašyti! Tiesa, tai ne barbarizmas, bet tai kalbos šlykštynė, tai tikra baidyklė, kurios reikia labiau saugotis negu kiek žmoniškesnio barbarizmo. Ko-dėl? — Tuojaus paaiškįsiu.

Lietuvių kalboje yra trejopos rūšies veiksmažodžių, kurie turi bendratyje galūnę "auti". Vieni jų yra pirmkščiai, t. y. nėra kilę iš kitų veiksmažodžių, daiktvardžių, ar kitų kalbos dalių, bet patys savaimi yra toki. Pv. šauti, rauti, mauti, kauti, piauti, bliauti, liauti, ir tt. Čionais "auti", tikriau pasakius, pridera ne prie galūnės, bet prie žodžio šaknies.

Kiti yra kilę iš veiksmažodžių. Pv.: rėkauti, šukauti, stygauti. Jie kilę iš: rėkti, šaukti, stygti. Šiųjų yra labai maža.

Kiti, trečiosios rūšies, yra padaromi iš daiktvardžių. Pv. grybauti, lapauti, duonelauti, šienauti ir k., padaryti iš daiktvardžių: grybas, lapas, duonelė, šienas. Čionais priderėtų ir tasai nelemtas "nuomonianti", mat ir jisai padarytas iš daiktvardžio "nuomonė". Šiųjų veiksmažodžių yra devynios galybės. Jųjų galima pasidaryti beveik iš kiekvieno daiktavardžio. Tiktai ne visur juos pritaikysi. Jie turi savą reikšmę, delei kurios ne visur tinka. O toji reikšmė yra dvejopa: 1): reiškia būti tuom daiktu, kurį vaizdina daiktavardis, iš kurio

veiksmažodis padarytas. Geras čion pavyzdys šioji mįslė: — Kaip merga buvau, mergavau, kaip marti buvau martavau, kaip pasenau akis dariau per tas akis pati lindau. — "Mergauti" čionais reiškia "būti merga", "martauti" gi "būti marti". Tai viena reikšmė. 2). Antra reikšmė — tai ieškoti tojo daikto, kurs yra daiktavardžio išreikštas. Čionais pavyzdys tebus šiejie dainelės žodžiai: — Siuntė ponas ožką, kad pariešutautų, — arba — su sesele obuoliauti, su berneliu riešutauti. "Oboliauti" ir "riešutauti" čion yra tas pats, kaip ir "ieškoti obuolių, riešutų", ar "rinkti obuolius, riešutus".

Kaikurie šitos trečiosios rūšies veiksmažodžiai gali turėti abidvi reikšmes, pv.: "mergauti, piemenauti, bernauti", gali reikšti: "būti bernas, piemuo, merga" ir: ieškoti mergos, piemens, berno; kiti gi turi vos vieną reikšmę: pv. obuoliauti, riešutauti, paukščiauti, duoneliauti — gali reikšti tiktai "ieškoti obuolių, riešutų, paukščių, duonelės", — ir daugiau nieko.

Kaip minėjau veiksmažodis "nuomonianti" priguli prie šios trečiosios rūšies veiksmažodžių su galūne "auti".

Reikia dabar tik surasti jo tikroji reikšmė. Ilgų iešaliojimų čion nereik. Kiekvienam išsyk aišku, kad jis negali turėti pirmosios reikšmės, t. y. negali reikšti: būti tuom daiktu, kurį vadina daiktavardis, iš kurio šisai veiksmažodis yra padarytas. Taigi "nuomonianti" = būti nuomone (pal. mergauti = būti merga), anaipol sakyti negalima. Lieka tiktai antroji reikšmė: ieškoti to daikto, kurį vaizdina daiktavardis, iš kurio yra kilęs tasai veiksmažodis. "Nuomonianti", čionais reikštų: "ieškoti nuomonių, rinkti nuomones", kaip — grybauti, riešutauti = ieškoti grybų, riešutų, rinkti grybus, riešutus. Šitoje reikšmėje veiksmažodį "nuomonianti" mes galime pri-

reikus vartoti, delto, kad tai nē kiek ne priešinga mūsų kalbos dvasiai. Bet pabriežiu, kad tiktai šitoje, vien tik šitoje, o anaipol ne kitoje kokioje reikšmėje mes galime sakyti “nuomonauti”, nes kitokios reikšmės tasai žodis neturi, nē turēti negali. Kas vartoja jį kitokia reikšme, tasai teršia mūsų kalbą, įvesdamas šlykštynę, baidyklę.

Dabar dirstelkime į minėtojo “raštininko” sakinį: — Aš nuomoniauju kad turėjo šitaip atsitikti —, ir pažiūrėkime, ką jis norėjo pasakyti, o ką ištikrųjų pasakė? Jis norėjo pasakyti: aš spėju, manau ar menu, kad turėjo šitaip atsitikti —, bet pavartojęs žodį “nuomoniauju”, pasakė: “aš ieškau nuomonių, kad turėjo šitaip atsitikti”. Na, ar-gi nepadarė nesąmonės? — Aišku.

Būtų gera, kad šiuomi, gal kiek ir per ilgu, mano straipsneliu, pasinaudotų ne vienas mūsų rašytojas ir nedarkytų kalbos naujais išradimais, kuomet senesniųjų žodžių užtenka, kaip šiame štai atvejuje, vietoj netinkamo naujadaro “noumonauti”, esama net trijų gerų: spėti, minti, manyti; o jeigu jau būtinai įsigeistų nusikalti koki naujesnį, tai kaltųsi atsižvelgiant į kalboj tebesančius, o ne prasimanytų kokių šlykštynių.

Laiškas Lietuvos Vyčiams.

Gerb. kun. Ig. Albavičiui prisiųstas.

Lietuvos Vyčių Dvas. Vadove!

Prašau Tamstos perduoti Vyčiams šį mano laišką. Atsiprašau, kad Tamstos vardu adresuojau, bet tą antrašą radau laikraštelyje “Vytis” po straipsniu “Kuopų domei”.

Su pagarba,

Leitenantas *J. Mačius.*

13—VII—20.

GERBIAMIEJI LIETUVOS “VYČIAI”
AMERIKOJE!

Netikėtai man tenka skaityti Jūsų organą “Vytį”. Aš pats buvęs Lietuvos Vy-

čių praeitais metais Vilniuje, labai užjaučiu Jums ir noriai skaitau Jūsų laikraštį. Labai man smagu girdėti apie pasekmingą gyvavimą “Vyčių” draugijos. Linkiu ir aš kaip draugams ir draugėms vykdyti gyveniman tuos kilnius idealus, kuriuos kad esate užsibriežę. Anot patarlės: “Mens sano in corpore sano” (sveikame kūne, sveika siela) — tas jau aiškus faktas. Tat tenesilpsta Jūsų dvasia, bet kilsta vis aukščiau ir aukščiau... Tenepavargsta Jūsų jaunų jėgos valydomos nao gyvenimo tako, kuriuomi žengia žmonija, visą tą, kas gali pakenkti Jūsų sielos sveikatai ir skaistybei.

Daug iš mūsų Lietuvos kariuomenėje esančių kareivių ir karininkų gėrisi “Vyčiais”, nes girdžiama ir jaučiama tokia pat Jūsų meilė Tėvynės Lietuvos kaip ir mūsų. Mes mylime savo Tėvynę, savo Tautą Lietuvą ir už ją šiandien kovojame del laisvės. Jūsų atjautimas mums, labai mumis džiugina. Gyvuokit tat, Lietuvos “Vyčiai” Amerikoje, metus ilgiausius!

Šį laišką rašydamas, prašau Jūsų, gerbiamieji “Vyčiai”, man patarpininkauti. Mat aš noriu išsirašyti koki nors moksleivių organą t. y. laikraštėlį. O nežinau antrašo. Bet je ir žinočiau kebli padėtis su pinigais, neturiu amerikoniškų, už lietuviškus negalima. Gal moksleiviai galėtų palaukti pinigų prisiunčiant arba siuntinėtų dovanai. Aš pasistengčiau atsiliginti atsiųsdamas žinių iš Lietuvos kariškių gyvenimo iš fronto. Būčiau labai dėkingas.

Su pagarba,

Leit. *J. Mačius.*

Veikiančioji armija, 9-to pest. Lietuvos Kunigaikščio Vytenio pulko, 9-ta kuopa.

P. S. Jei kas iš Vyčių norėtų su manimi susirašinėti, ar tai iš vaikinių ar iš mergaičių, prašau rašyti; aš pasistengsiu Tamsoms atsakyti.

Liet. *J. Mačius.*

Žemaičių Jaunimas ir Telšiai.

Ziaurį žiema praėjo. O koki ji buvo šalta! Tečiau susilaukėme pavasario ir džiaugiamės. Nebėra rusų, nei vokiečių... O kiek mums vargo, kiek šalčio teko kentēt, apie tą mums istorija pasakys. Nevienam veikliam vaikinui, skaisčiai mergaitei, norintiems lietuvių dvasią atgaivinti teko kalėjimas, šalti Sibiro sniegai, Vokietijos ankšti barakai... Garbė mūsų didvyriams!

Pavasaris. Pasidžiaugkime juomi. Šilta ir malonu atgimusioje Lietuvoje. Gėlės žydi, kvėpia darželiuose ir laukuose. Tai ne gėlės žydi, tai mūsų jaunimas, kurio šalnos nebekankina. O dainos, dainos jūs auksinės! Jūs skambat linksmi mūsų sesučių sodely ir kareivių — jaunikaičių dideliuose pulkuose. Pilnos jos linksmumo, laisvės, džiaugsmo, prakilnių jausmų. Džiaugiasi visi. Tegu pabando kas tą laimę atimti, paregētų plieno kardą. Atsitinka, kad ir karališkuose rūmuose žmogui negera, jis murma, dar ko tai nori, tečiau pabandyk nuo jo tuos rūmus atimti, jis stversis visų priemonių, kad tik neatiduot. Taip Lietuvoje dabar yra.

Pilni darželiai, lankos, laukai gėlių — jaunimo. Kaip puikiai jos puošia Lietuvos šalį. Netik Lietuvą, o taip pat ir Ameriką, kame tiek Lietuvos jaunuomenės esama. Ir visa tai į darželius susodinta, tai pō pievas išbarstyta. Tečiau mūsų užduotis iš pievų gėles rinkti ir į darželius sodinti. Paminėsiu tik tris puikius darželius, kurie spalva

Telšių ateitininkų pirmoji kuopa 1919—1920 m.

Telšių ateitininkų antroji kuopa 1919—1920 m.

ir kvapu Žemaitiją puošia. Tad trys organizacijos: ateitininkai, mokytojų katalikų profesinė sąjunga ir pavasarininkai. Į juos gėles sodinkime.

Ateitininkų Žemaitijoje yra keletas kuopų, tečiau Telšiuose prie didesnės mokyklos ir at-kų žymiai didesnė kuopa gyvena. Yra kuopos du skyrių: vyresniųjų ir jaunesniųjų su nemažu skaičiumi narių. Visi pilni energijos žiūri į ateitį. Jų uždavinys — išsilavinti, tapti naudingais tėvynei Lietuvai. Svarbesnė darbuotė: daro susirinkimų, ruošia pasilinksminimų, turi savo Fondą "Ateitis" neturtingiems draugams šelpti. Nemaž gelbsti ir pavasarininkams.

Buvo viena mokytojų profesinė sąjunga, bet ji nepatenkino katalikų mokytojų savo prieštikibiniais pasiūlymais ir mokytojai katalikai sudarė savą organizaciją. Šiomet Telšiuose buvo liaudies mokytojų kursai Telšių, Kretingos ir Tauragės apskrims. Sudaryta ir katalikų mokytojų profesinė sąjunga, kuri padarė keletą susirinkimų, kuriuose tarėsi apie savo gyvenimo uždavinį, svarstė kaip lavinties išsiskirsčius į savo kaimų mokyklas. Visi pilni tėvynės meilės, tikybos jausmų. O, kaip gražus būrelis! Juk tai jie lavina mūsų nekaltus vaikelius ir nuo jų priguli mūsų ateitis!

Kad bemokytojaujant ir lavinties, sutarė jie steigti Žemaičių Katalikų Intelektualų kilnojimą knygyną. Jam tvarkyt išrinko

Centro valdybą. Tikimasi, jei tik rasis asmenų šelpiančių šį knygyną aukomis ir knygomis, turėti didelį turiningą Inteligentų knygyną. Knygynas dalomas į skyrius, kurie talpinami ten, kame rasis skaitytojų. Kiekvienam lengva bus pasiekti knygų. Beto knygyno skyriai atsakančiu laiku kilnojami iš vietos į vietą.

Beto visi mokyti. katal. prof. sąjungos nariai išvažinėdami prisizadėjo prie savo mokyklų steigti vakarinius kursus suaugusiems ir steigti pavasarininkų kuopų.

Pavasarininkų kuopų yra Žem. Kalvarijoje, Alsėdžiuose, Telšiuose ir Varniuose. Jose yra nemažas skaičius narių. Tečiau to maža: Telšiuose kuriasi Telšių pavasarininkų Centro rajonas, į kurį dedasi visos minėtos kuopos. Šio Centro tikslas steigti daugiau kuopų ir lankyti kuopų susirinkimus, kad suteikti naudą, daryti susirinkimus gyvais.

Štai trys jaunimo organizacijos veikia išvien. Pirmų dviejų priedermė padėt trečiams. Ir beabejo padės. O darbas bus vaisingas. Mūsų jaunimas kaskart kils augštin.

Telšiai! Jūs esate netik Žemaičių didysis miestas, bet ir katalikų jaunimo Centras. Gyvuok ir kilk kaskart augštin iki debesų.

Telšiai 4—IX—20

P. S.

“VYTIS” TELŠIŲ GIMNAZIJOJE.

Klasė. Mokiniai susėdę varto puikų paveiksluotą laikraštį “Vytį” ir gėrėjasi:

“Puikus Amerikos jaunimo draugijos “Vyčių” organas “Vytis”.

Skaito ir gėrėjasi puikiais straipsniais.

“Nesitikėjome Amerikoje tiek Lietuvos jaunimo esant ir tokį puikų organą leidžiant”.

“Kad Lietuvoj tokį galėtų išleisti”

Nvienas su džiaugsmu nešasi namon pasiskaityti ir susipažinti su Lietuvos jaunimu Amerikoje.

Telšiai 4—VX—20.

P. S.

Draugai lietuviai ir lietuvaitės!

Kaip malonu būtų Žemaitijos jaunimo kuopoms ir pavieniams asmenims susirašinėti su Amerikos jaunimo kuopomis. Jei amerikiečių jaunuomenė pritartų, darbą galėtų ir pradėti. Laukiame Jūsų laiškų. Adresas: Telšiai. Gimnazija. P. Sūdžiui. Lietuva. Reikale perduosiu kitoms kuopoms ir ypatsoms.

P. Sūdžius.

Redakcijos prierašas: Lietuvos Vyčių 8-tas seimas atspėdamas mintis Amerikos ir Lietuvos katalikiško jaunimo, padarė keletą labai naudingų nutarimų artymiausių ryšių užmezgimui tarp Amerikos ir Lietuvos jaunimo. “Vytį” bus užleidiama kuodaugiausia vieta Lietuvos katalikiško jaunimo reikalams. Tikimės, kad “Pavasarininkai” ir “Ateitininkai” Lietuvoje neatsisakys taipgi prabilti savo organuose apie Amerikos Vyčius ir jų darbuotę. Lietuvos Vyčių kuopos, seimo nutarimų mintin, užprenumeruos “Vytį” “Pavasarininkų” kuopoms Lietuvoje. Tokiu būdu Lietuvos jaunimas galės lengvai susipažinti su Vyčių obalsiais ir darbais. Beto Vyčiai stengsis savo atstovus Lietuvoje turėti. Buęs “Vyčio” Redaktorius Matas Zujus (gal jisai jau Lietuvoje) yra įgaliotas Vyčių seimo Lietuvos Vyčių vardu padaryti tinkamus žingsnius prie sudarymo tvirtų ryšių tarp Lietuvos ir Amerikos katalikiško jaunimo. Ateinančiais metais Vyčiai stengsis net savo atstovus pasiųsti į “Pavasarininkų” seimą Lietuvon, tikėdamės, kad “Pavasarininkai” tą pat padarys.

“Vyčio” Redakcija džiaugdama si straipsneliais ir žiniomis iš brangios tėvynės padangės, nušviečiančiais Lietuvos ir jos jaunimo padėti, tikisi jų ateityje kuodaugiausia.

Bibliografija ir Kritika.

Periukas. Sulietuvino S. Rakauskas, Lietuvių Darbininkų Sąjungos Leidinys No. 25. Pusb. 30. 1920 m. "Darbininko" spauda, So. Boston, Mass.

Amerikos lietuvių raštijoje beveik neturime vaikų literatūros. Tiesa, randasi jos laikraščių skiltyse, bet ne atskirose knygutėse arba knygose. To mums labai reikalinga. Spaustuvės daug naudos suteiktų pasirūpindamos atspausdinti lengvoje kalboje knygučių vaikams pasiskaityti. Gi p-nas S. Rakauskas gražiai pasitarnavo tiems vaikučiams, iš kurių yra "dangaus karalystė", sulietuvindamas "Petriuką", o Lietuvių Darbininkų Sąjunga padengdama lėšas tos knygutės atspausdinimui.

"Petriukas" turėtų būti pavyzdys mūsų vaikams, lankantiems mokyklas. Jis dar jaunučiu būdamas ir eidamas į mokyklą, pasirodė esąs geriausias vaikas. Kuomet jau suėjo septyni metai, prisiartinęs prie pirmos šv. Komunijos, paskui neliovė kasdieną priiminėti Dievo Kūną. Prie to-gi labai daug meldėsi, kad paklydėliai atsivertų. Tuomet būta misijų Petriuko parapijoje ir jis tapo išrinktas Komunijos Draugijos raštininkas, kurio priedermė buvo rašinėti misijonieriui laiškus, iš kurių ir visa knygutė susideda. Juose atspindi Petriuko labdaringumas, didis maldingumas, pasiaukavimas, ištvermė ir kentėjimas. Savo pavyzdingumu atvertė daug paklydėlių. Savo maldose visuomet meldė Dievo atversti jo tėvą pagoną. Kuomet Petriuką Dievas pašaukė pas savę, tai išpildė jo norą ir troškimą, nes jo tėvas, atsivertęs užėmė Petriuko vietą, kas dieną prisiartinėdamas prie Dievo Stalo ir užbaigdamas rašyti paskutinį laišką misijonieriui apie savo atsivertimą iš Petriuko priežasties.

Knygutė, kad ir maža, bet labai naudinga dvasios turiniu. Naudinga ne tik vaikams, bet ir suaugusiems. Reikėtų plačiau išplatinti ją. Gerbiamieji klebonai daug kuomi prisidėtų prie jos išplatavimo, jeigu

kalėdojant teiktusi savo parapijonams ją dalinti, kaipo Kalėdų atmintį arba dovanėlę. Pasekmės būtų malonios. O Petriukas ir-gi džiaugtųsi danguje, nes, kad ir dabar meldžia Dievo neužmiršti mažų vaikelių pasaulį ir, kad Dievas jiems suteiktų gerus tėvus ir geras motinas.

Antanas iš Panevėžio.

"Artojas": Mokslo, Literatūros ir Satyros Mėnesinis Laikraštis. No. I. Rugsėjo-Sept. 1920 m. Vol. (Met.) I. Cleveland, O.

Clevelandas ne juokais progresuoja. Štai pasirodė "Artojas", naujas "mokslo ir literatūros mėnraštis". Kas-gi jį leidžia? U-gi Clevelando Lietuvių Apšvietos Draugija. O kas per viena ji yra? Tai Clevelando lietuvių būrelis, jausdamas apšvietos reikalingą, pasiėmė "svarbiausią tikslą" išleidinėti minėtąjį "mokslo ir literatūros žurnalą", kad tuomi "platinti apšvietą tarpe lietuvių".

Tas Clevelando lietuvių būrelis yra tai laisvamanių sandariečių klika, kuri kovoja prieš Bažnyčią ir lietuvių katalikų darbuotojus. Minimas lietuvių būrelis prisišliejęs yra prie "Dirvos", bolševikiško laikraščio, štabo. Jo ir jų siekiai mums gerai yra žinomi. "Dirvoje" jie atvirai kovoja prieš lietuvių katalikų darbuotę, gi "Artojuje", naujame jų mėnrašty, "mokslo ir literatūros" priedanga, jie sumanė slaptai užvesti kovą prieš katalikų vadus. To dėlei jie vilgingai iškėlę obalsį: "Mokslas ir Literatūra", bandys pritraukti savėp darbščius katalikų veikėjus ir vėliau pasirodys, kuomi ištikrųjų jie yra. Tie katalikai veikėjai, kurie prisidės, pamatys, kad buvo užvilti.

Pirmasis "Artojaus" numeris išrodo kol-kas bepartyvis. Tikėjimas nėra tiesiog užgauliojamas, bet gi nekurie straipsneliai yra ateistiški. Literatūros, tikroje to žodžio prasmėje, beveik nesiranda. Tur but nebuvo kam jos rašyti. Beletristikos strity ir visame "Artojaus" numery geriausias

strapsnelis yra tai p-lės Baltrukoniūtės originaliai parašytas, antras gi p-no Bajoro nusisekęs straipsnis. Iš eilių nieko naujo nesurandame; viskas paimta iš "Dirvos" skilčių ir tai vegetatizmu atsirūksta. Iš mokslo srities randame klaidinančių visuomenę rašinėlių. Berods D-ro Vitkaus straipsnis: "Influenza", atsakantis. Bet gi terminologija labai šlubuoja. Satyros skyriuje įdėti "Juokai-Juokeliai", kuriuose visai nesimato lietuviškumo, nes vien tik verstini iš ankly dienraščių juokeliai, visai neatatinkantieji lietuviams. Tuo viskas ir baigiasi.

Vadinasi, Clevelando Lietuvių Apšvietos Draugija, susidedanti iš kelių laisvamanių, užsimanė išleidinėti "mokslo ir literatūros" mėnraštį. Bet jis visai neatsiekia savo tikslo. Lietuvių vairas jokiū būdu negali būti. Užvylęs daugelį, turės žlugti. Ir nestebėtina, nes tokie yra "Artojaus" tvėrėjai, tokie bus ir vaisiai. Juk ir obuolis netoli krinta nuo obuolės.

Mėnraštis "Artojas" susideda iš 24 puslapių. Papuoštas net viniete, kuri visai nenusisekus ir sugadina dailės skonį. Tiek to, bet prenumeruoti "Artoją" visai neužsimoka.

Samata.

The Lithuanian Booster: about Lithuania and Lithuanians. Edited by Thomas Shamis. Vol. 4. August 1920. No. 8. Boston, Mass.

Įvairiais būdais lenkai visur ir visados kėsinosi pažeminti Lietuvos ir lietuvių vardą svetimtaučių akyse. Jiems tad sekėsi. Bet iškilus Europos didžiajam karui ir pasidėkojant lietuvių šviesuomenės darbuotei, Lietuvos ir lietuvių vardas iškilo į aikštę, o Amerikos spauda pradėjo jau kitaip atsižvelgti į mūsų reikalus, savo "ignoraciją" padedant į šalį.

Tarpe tų šviesuomenės darbuotojų buvo Tamas Šeimis, kurs pradėjo leisti mėnraštį "The Lithuanian Booster" anglų kalboje, bet lietuvių dvasioje, kad su jo pagalba galima būtų Amerikos visuomenę teisingai informuoti apie Lietuvą.

"The Lithuanian Booster" daug kuomi prisidėjo ne tik prie Lietuvos vardo išgarsinimo svetimtaučiuose, bet taipgi daug prisidėjo ir prisideda kovoje už Lietuvos nepriklausomybę, nes jis tai nušviečia, nurodant Amerikonams ir Anglams, Lietuvos visą padėtį, kaip iš politinio, taip ir iš ekonominio atžvilgių. Pavyzdžiui šis 8-tasis numeris aiškiai nurodo Lietuvos turta, su kuriuo pasaulis privalo skaitytis ir suteikia priežastis del ko Lietuva turi būti laisva ir nepriklausoma. Taipgi gražiai aprašo apie Lietuvos moteris, kurios lošia didelę rolę pasaulio kultūroje. Be to gi kituose straipsneliuose išparodo klaidas pasaulio galiūnų, kurie nesilaiko teisingumo. Pagalios randasi šiaip jau straipsnelių iš Amerikos politikos gyvenimo.

Redaktoris Tamas Šeimis puikiai yra apsipažinęs su anglų kalba ir rašyba. Klaidų beveik nesiranda. Gi jo straipsniai ir straipsneliai visi yra originaliai ir parašyti lengvoje anglų kalboje.

Apskritai imant "The Lithuanian Booster'io" 8-asis numeris suteikia malonų įspūdį. Ir norėtume, kad jis kuoplačiausia išsiplatintų ir laikydamasis savo užduoties, idant garsintų Lietuvos vardą ir iškeltų jos nepriklausomybę visame pasauly.

A. Tam—as.

—O—

Į KOVĄ UŽ LIETUVOS LAISVĘ!

Lietuvos sostinę Vilnių vėl užėmė lenkai. Lietuvos jaunimas organizuojasi ginti savo kraštą nuo užpuolikų. Lietuvių narsi kareiva yra pasirijžusi iki paskutinio kraujo lašo stovėti už savo šalies laisvę ir nepriklausomybę. Į kovą su lenkais stoja visas lietuvos kraštas.

Vyčiai! Pareškite savo protestą prieš lenkų veržimąsi į mūsų kraštą. Paremkite kiekvieną Amerikos lietuvių darbą, vedantį prie Lietuvos išliuosavimo. Nesigailėkite savo jėgų ir pinigų tėvynės močiūtės laisvei.

Mums viską davė Lietuva — vaduokim ją savo darbu, pinigais ir galva.

A. P. Chehov.

Apie Tabokos Kenksmingumą.

(Monologas)

Veikianti ypata: Jonas Šniauklys, vedęs vyras. Jo žmona laiko muzikos mokyklą ir bendrabūtį moterims.

Scena: Provincijalio klišbo kambarys.

Šniauklys (Išdidžiai išeina ant estrados. Ilgi bakai puošia jo veidą, apnešiotas frakas, rankoje laiko popierų ryšėlį. Lenkdamasis prieš publiką, pasitaiso lypkį (bruslotą) Gerbiamosios ponios ir iš dalies gerbiamieji ponai. Mano pati prisakė man čia Tamistoms populiarišką lekciją perskaityti. Ką-gi? Lekcija tai lekcija — man visvien. Aš nesu profesorius, tik taip sau laipsniškai mokytojas, bet kaip ten nebūtų, jau trisdešimts metų mokinu. Taip sakant, savo paties sveikatos naudai ir tt. Dirbu savo dvasios naudai, mąstau, kaip kada rašau, galite patys suprasti, moko-moksliškus straipsnius. Atsiprašau, tas nereiškia, kad jie jau moksliški, bet panašiai kaip moksliški. Parašiau tarp kitko straipsnį po antgalviu: "Apie kai-kurių tarakonų kenksmingumą". Dukteris panorėjo specialio apie žiurkes. Perskaičiau ir sudraskiau.

Šios lekcijos tėjai išsirinkau priežastį, kuri, taip sakant, sukelia žmogui norą rūkyti. Aš pats rūkau, bet mano pati liepė lekciją apie tabokos kenksmingumą skaityti ir net mušti mane pradėjo. Bet apie tą neverta kalbėti.

Apie taboką, tai apie taboką, man jokio skirtumo tas nedaro. Kaip ten nebūtų, jūs, gerbiamieji, į mano paskaitą turite atsinešt su priderančia atida. O kam nepatinka moksliška paskaita, gali išeiti lauk (taiso lypkį).

Ypač meldžiu gydytojų įsidomėti į mano paskaitos turinį. Daug naudingų patarimų išgirsite. Taboka yra naudojama ir medecinoje. Jei musę uždarysite tabokiny-

čioje — jinau padvės, greičiausia nuo dirksnių suįrimo.

Taboka yra ypatingos rūšies augmuo... Paprastai aš skaitydamas paskaitą, mirkčioju dešine akimi. Nekreipkite į tai tamstos atidos, tas paeina nuo judėjimo. Esu labai nervuotas žmogus. Jau nuo rugsėjo 13 dienos 1889 metų mano dirksniai sugedo. Beveik nuo tos pačios dienos, kaip gimė mano 4-ta duktė Barbora. Mano visos dukteris gimė mėnesio 13 dieną. Bet iš priežasties trumpo laiko neisime toli nuo tēmos (žiūri į laikrodėlį).

Turiu tamstoms pasakyti, kad mano pati užlaiko muzikos mokyklą ir bendrabūtį. Tai ne visai bendrabutis, bet panašiai, kaip bendrabutis. Tarp mūsų kalbant, mano pati mėgsta skųsties, bet pas ją pertekliaus yra apie 50 tūkstančių. Pas mane-gi anei grašio. Nė kapeikos prie dūšios nėra, bet kam čia dejuoti.

Bendrabūtyje aš atlikinėjau tūlus šeiminkės darbus; perku valgomus daiktus, peržiūriu tarnaitės išlaidų užrašus, siuvu, vedžiuoju pačios šunyti, gaudau peles... Vakar vakare išdaviau tarnaitėi sklindžiams kepti miltų ir sviesto tiek, kiek reikėjo. Šiandien pati atėjo virtuvėn ir sako, kad tris mokinės tų sklindžių nevalgys, nes joms gomurys sutino. Reiškia keliais sklindžiais iškepėme perdaug. Kur juos dėti? Išpradžių pati liepė nunešti juos į rūsį, bet paskiau valandėlę pamąščius sako: "Suėsk tuos sklindžius tu pats, baidyklė. Ji supykusi dažnai mane baidykle vadina ir kitokių gražių žodžių nesigaili. Aš tų sklindžių nesuvalgiau, tik juos nuričiau nekramtytus. Vakar jinau man visai pietų nedavė. Sako nėra reikalo baidyklių maitinti... Bet (pažiūri į laikrodį) mes perdaug užsikalbėjome ir nuo tēmos truputį į šalį nuėjome. Dabar vėl apie tabokos kenksmingumą pradėsime kalbėti, nors, tiesą pasakius, būtų daug ma-

loniau pasiklausyti kokio romanso, operos (dainuoja) "Mes nežvelgsime į šviesą žvaizdomis akimis"... Nepamenu iš kur ta daina...

Beje, aš pamiršau tamstoms pasakyti, kad atlikdamas šeimininkės darbus, dar matematikos mokiniu, fizikos, chemijos, istorijos, literatūros ir tt. Už šokius, piešimą ir dainavimą pati ima pinigų, bet mokiniu aš. Mūsų muzikos mokykla randasi po numeriu 13, gyvenime po numeriu 13, todėl aišku, kodėl mano gyvenimas yra nelaimingas. Visos mano dukterys gimė mėnesio 13 dieną ir mūsų stuboje 13 langų... Neapsimoka apie tai pliaukšti. Jei kas nori su mano pačia pasikalbėti — gali — priima kas valandą. Mokyklos programą galima gauti pas namų sargą. Po 30 kapeikų už egzempliorių (išima iš kišenės keletą brošiūrėlių), galiu su tamstomis pasidalinti. 30 kapeikų vienas. Kas nori? (pauza). Nenorite niekas? Tik 30 kapeikų vienas (pauza).

Vargas. Namai po 13 numeriu todėl man ir nesiseka. Pasenau... pakvaišau... laikau paskaitas, atrodau linksmas, o taip va ir norisi šokti nuo estrados ir bėgti kur devyni vėjai švilpia... Ir pasiskųsti nėra kam. Tamstos sakote dukteris... Ką tos dukteris? Aš joms kalbu, o jos juokiasi. Mano pati turi septynias dukteris... atsiprašau rodos šešias (balsiai) ne, septynias. Ona 27 metų amžiaus — vyriausioji, gi jauniausioji 17 metų. Aš esu nelaimingas (apsidairo). Ne, aš iš visų tėvų laimingiausias. Aš su savo pačia pragyvenau 33 metus. Prabėgo jie, kaip vienas linksmas sapnas (į šalį), kad juos visus velnias būtų kur nunešęs (apsidairo). Čia negalima viską atvirai sakyti. Aš begalo jos bijau.... bijau kada jinai į mane žiūri. Aišku kodėl... ir mano dukteris neišeina už vyrų. Vaikiniai jų nemato. Vakarais motina neleidžia jų vaikščioti, pietų laike pikta, užtad pas mus niekas ir neatsilanko.

Atidengsiu tamstoms vieną paslaptį (arčiau publikos prieina). Mano dukteris galima matyt pas tetą Nataliją, pas tą pačią ką serga kaulų sausgėla, kuri nešioja geltoną apsiaustą ir apdėvėtą žiurstą. Tiesa tas apsiaustas labiau panašus į tarakonus, bet tenai galima gauti užkandžių, o kaip pačios

nėra ir išsigerti. Aš geriu ir nuo pirmojo stikliuko taip gera, saldu ant širdies pasidaro. Jaučiuosi jaunas, norisi žaisti (balsiai), mesti viską ir bėgti kur akis neša nuo baisaus nepakenčiamo gyvenimo. Nuo savo pačios, kuri kankina mane 33 metus. Bėgti nuo muzikos, nuo pačios pinigų, nuo virtuvės... toli, toli į laukus ir pavirtus į stulpą arba medį, žiūrėti ramiai į saulę ir mėnulį. Pamiršti, viską pamiršti. O, kaip aš norėčiau viską pamiršti. O, kaip aš norėčiau mesti nuo savo pečių šitą seną fraką, kuriam 30 metų atgal buvau sužiedotas (nusivelką fraką ir varto jį). Lypkis lygiai pasenęs, kaip ir aš. (rodo į lypkį).

Buvo laikai, kada aš buvau jaunas. Mokiniaus universitete, svajojau, save žmogumi stačiau. Dabar jau nieko nereikia, nieko, tik ramybės (žiūri į salę, greitai apsivelka fraką), štai jinai jau atėjo ir laukia manęs. Jei ji klaustų, pasakykit gerbiamieji, kad baidyklė, tai yra aš nuo tėmos nenukrypau (žiūri į salę, kosti). Jinai žiūri į mus (garsiai). Iš to visko, kas buvo pasakyta išeina, kad taboka turi savyje didelius nuodus, apie kuriuos aš tamstoms ir aiškinau. Tabokos rūkyti jokių būdu negalima. Aš tikiuosi, kad mano paskaita apie tabokos kenksmingumą savo tikslo pasieks. Pasakiau viską. (Lenkiasi publikai ir išdidžiai išeina).

Sulietuvino *Šalaitis*.

ATSIŠAUKIMAS.

Mes, 9-to pėst. Lietuvos Kun. Vytenio pulko 2-ros kulkosvaidžių kuopos kareiviai, atsišaukiame į savo tautiečius Amerikoje, kad mums kas nors užrašytų "Vyti".

Mes turime savo knygynėlį pinigais iš algos įsisteigę ir norime turėti laikraščių, bet savo kareiviškoms kišenėms negalime daug ko įsigyti. Jei-gu kas nors mums užrašytų "Vyti", tai drauge prašome atsiųsti laišką, o mes už tokią pagelbą pasistengsime išteisinti tautiečių mumis pasitikėjimą kovos lauke. Stengiamės surasti jautrią širdį.

Kareivių vardu kuopos švietimo komisijėlės pirmininkas ir knygylėlio vedėjas.

Viršila Leonas Vitkauskas,

Veikiančioji armija.

P-ni Leokadija Sabonienė.

Žymiausia Amerikos lietuvių tarpe smuikininkė. Ponios Sabonienės muzikoje išsireiškia grynas artizmas, jautrumas ir nepaprastas talentas. Chicago lietuviai, o ypač Vyčiai susilaukę ponios Sabonienės labai daug laimėjo dailės žvilgsniu.

UŽ TĖVYNĖS LAISVĘ.

Daug kraujo mūsų broliai praliejo, kiti ir gyvybę savo paaukojo už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Męs, lietuviai amerikiečiai, irgi prisidėjome kiek galėdami aukomis per Tautos Fondą ir L. R. K. R. Drją prie Lietuvos laisvės išgavimo. Bet kova už laisvę dar neužbaigta. Lenkų hidra puola ir taip-jau suvargintą Lietuvos kūną da labiau draskyti! Ištroškusi žmogaus kraujo, drasko lietuvio namelį, atima paskuvinį duonos kąsnį, žmonėms baudžiamą neša.

Argi mes, lietuviai amerikiečiai pasiliksim vien žiūrį ištolo į mūsų brolių kančias?! Ne, šimtą kartų ne! Mes dėsime aukas, skirsime dalį savo uždario, kas mėnuo aukosime kad ir paskutinį savo skatiką, bet lenkams grobuonims vergauti neišime. Nors Tautos Fondas netoli pusės milijono dolerių Lietuvos reikalams paklojo, ir nors šįmet T. Fondo seimas buvo nutaręs daryti vajų Lietuvos kultūros reikalams, bet išgirdęs Tėvynės balsą šaukiantį pagelbos, viską atidėjo į šalį ir atmainė savo nutarimą. Vietoje rinkti aukas kultūros reikalams, rinksime Tėvynės laisvės ginimui. Broliai ir sesutės, darban! Tautos Fondo skyriai, šaukite susirinkimus, darykite plenus, kaip būt geriausia aukų Tėvynės LAISVĖS reikalams surinkti daugiausia.

Kur galima, ypač mažesnėse kalionijose, būtų labai naudinga pereiti aukų rinkėjams per stubas, pritraukti kiekvieną dirbantį lietuvių ir lietuvaite, skirti dalį uždario savo Lietuvos LAISVĖS reikalams. Kol bent vienas lenkų kareivis bus ant mūsų žemės, negalime nurimti, negalime rankas sudėję sėdėti! Taigi, darban už Tėvynės LAISVĘ!

Kazys J. Krušinskas, T. F. Sekr.,
222 S. 9-th St., Brooklyn, N. Y.

Trokštančios Širdys.

Tos mūsų širdys — kaip nuostabu! kaip jos svajoti trokšta ir skrajoti mėgsta per dienas prabėgusias, ir per grait ateinančią ateitį.

P-nas K. Sabonis.

Švelnus, pilnas gilaus jausmo p. K. Sabonies baritonas pastato jo savininką mūsų atsižymėjusių dainininkų pirmose eilėse. Prie to p. Sabonis yra nepaprastai gabus chorvedys. P-nas Sabonis užimdamas Šv. Jurgio parapijos Chicagoje choro vedėjo vietą gražiai ir naudingai pasidarys dailės srityse. Jis taipgi yra 16-tos Vyčių kuopos nariu.

Balsas Iš Lietuvos.

Gerbiemieji Lietuviai Tautiečiai!

Lietuva ilgus metus išvergavus sveti-
miems, atgauna savo laisvę, stoja neprigul-
mingų valstybių eilėn. Bet Lietuvai dar
daug reikės triūso padėti, kol taps kultūrin-
ga, civilizuota šalimi. Tokia tepadarys
mūsų tėvynę apšvietimas ir išauklėjimas
jaunuomenės doroje. Šviesti ir auklėti tai
geros mokyklos uždavinys. Geros, tinkamai
vedamos mokyklos tiktai bepakels mūsų nu-

alintą karo tėvynę. Tą gerai suprasdami,
Kražių inteligentų būrelis sumanė įkurti
Kražiuose vidurinę — augštesnę mokyklą
(gimnaziją). Vieta čionai pati atsakančiausia:
Visoje Kražių apielinkėje nėra augš-
tesnės mokyklos, o ir patsai Kražių vardas
Lietuviams daug pasako. Jug čionai senovė-
je buvo garsi tėvų — Jėzuitų vedama mo-
kykla; čionai Kražiečiai atstatė savo krūti-
nes rusų kazokams, varantiems žmones iš
savo bažnyčios, ir Kražių skerdynė pasidarė
garsis net plačiame pasaulyje. Šioje tat vie-
toje, pilnoje garsių mūsų tautos atminimų,
labai patogu mūsų jaunuomenę šviesti ir
auklėti tautinės tradicijos dvasioje.

Pirmasis mūsų atsišaukimas į Chicagos
lietuvius labai maloniai buvo priimtas. Jų
yra sudarytas tam tikras komitetas rinkti
aukoms pastatymui namų Kražiuose Gim-
nazijai. Komitetas pasivadino: "Kražių
Gimnazijos Fondo Komitetas" Chicagoje.
Stasys Šimulis pirm., 726 W. 18th St.; gerb.
kun. Ig. Albavičius lždinink., 717 W. 18th
St. Šiuo kreipiamės prie Amerikos laikraš-
čių į giliai atjaučiančias amerikiečių lietu-
vių širdis. Mes esame dideliame varge: kas
netą rankiojame vietoje grašius iš vargdie-
nių vietos gyventojų, nuskriaustų visokių
mūsų okupantų. Tie grašiai ir išėina pa-
laikymui mokyklos, remontui jos, o apie
pastatymo naujo namo, kuris būtinais yra
reikalingas Kražiuose Gimnazijai, mes vie-
ni tik galime svajoti. Pilnai tad pasitikime,
kad jautrus mūsų tautos amerikiečiai lietu-
viai nepaskys aukų ir mūsų prakilniems
reikalams. Mes gerai suprantame, kad jus
prispyrė keliauti svetur persekiojimais pri-
spaudimai rusų jungo; Lietuvoje jug troš-
ku buvo gyventi, kuomet ją valdė svetimi,
dabar-gi patekėjo mums saulelė skaisti lais-
vės, turime jau savo valdžią, bet trūksta dar
mums inteligentų žmonių gerų, sąžiniškų
lietuvių dvasioje išauklėtų — o tą gali duoti
gera mokykla — todėl Brangūs Tautiečiai
vardan idealo nepasigailėkite paaukoti to-
kiai mokyklai, kad ir sunkiai uždirtbo ska-
tiko, — Jūsų aukos liks užrašytos istorijoje
tos mokyklos, o mokiniai tautiečiai gavę ap-
švietimą joje Tamstoms bus dėkingi.

Kražių Gimnazijos Valdyba.

Truputėlis.

SIDABRO "IDĖJOS" VERPETE.

Kaip audra nuo žemės iki debesų, siaučia visame pasaulyje dolerių yda. Už juos milijonai gyvasčių buvo pakasta po šalta žemele. O kiek skurdo, vargo jie neša silpniems ir sąžiningesniems žmonėms — apskaitliuoti ir išlaispniuoti gambiausia plunksna nepajėgtų.

Nepasotinomas gobšumas ir godulystė aprietė savo galingais sparnais visą pasaulį. Tiesa suminta purve. Jų vardas vartojamas tik antgalviams. Turinys ir sąstata, tai vien gudročio manevras.

Visos, senos galingos ir naujai gimusios tautos, it slibinai, atvėrę nasrus tyko viena antrą praryti, paspaust po savo vergu vės letena. Ir vis už tą šaltą apskritų pinigą.

Ant tiek įsigalėjo materialiai žmogaus reikalai su pasaulio augštai pakilusia civilizacija, kad tikrosios kultūros diegai pradėjo laipsniškai džiūti ir dilti iš omenės.

Imkime pavyzdžiui Ameriką, kurią, čia gyvendami geriau pažįstame kaip kitas šalis. Klausyk, kaip skamba, čiauška metalo aidai visoje šalyje, o kitų gyvenimo reikalų beveik negirdėti. Didžiūmos širdis ir akys nukreiptos ten, kur apskritulis ant tautos aukuro garbinamas kaipo šalies vyriausias principas. Visose įstaigose yra tarsi viena idėja — "biznis". Kitos seka atsilikę, lyg neturėdamos reikšmės. Iš šimto milijonų Amerikos gyventojų didžiūma augščiau laike 364 dienų idėalizuoja Čaplina, Fišerį ir kitus, kaip Longfellow'ą ir Lincoln'ą. Nes žino jaunikaitis, kad Čaplina ir Fišeriai gauna į metus šimtus tūkstančių dolerių, o augštųjų mokyklų profesoriai vos gali nuo alkio apsiginti.

Nenuostabu, kad taip lengva širdimi pamėgo iš gyvenimo šposus daryti.

Kritiškai žiūrint, į tokį žmonijoje kilantį ūpą, baisu darosi, kad ir mus su kūnu ir siela neįtrauktų į tą verpetą, iš kur tesigirdi garsiai afišiuojami doleriais juokai ir

malonumų aidai. Baugu, kad ir mes su kūnu ir siela nenugrimstume į "sidabro idėjos verpetą".

Ačiū Dievui jau turime keletą susitvėrusių bendrovių ir nemažai pinigų sukrovėme į jas. Bendrovių vedėjai galvoja dieną ir naktį, kaip jas pastačius ant stiprių gerų pamatų, kaip jas išplėsti ir praturtėti. To paties principo laikydamies, ir pavieniai piniguočiai galvas suka, kaip padauginti tūkstantėlių skaičių, kad jau be rūpesčių ir be vargų, grįžus Lietuvon, amželi baigti.

Niekas negali ir neturi tiesos gražių norų smerkti ir juos prasižengimu laikyti. Turime mintyje ką kitą. Kodėl taip mažai mūsiškių čia rūpinasi kitais papildančiais gyvenimą reikalais, be kurių lietuvis negali būti gyvas ir be kurių tauta nebūtų tauta, bet pirklių ranka, savo firmas pavadinusi garbingais tautos istorijos vardais.

Iš Lietuvos ateina mažonių žinių apie dailės meną, muzikos mokyklas, teatrą, chorus, universitetą ir kitus idėales kultūros gaivinimo židinius. Ar nereiktų ir mums į tas sritis žvilgsnis mesti. Tiesa, mes šį-tą dirbame, bet viskas išeina be dvasios ir be gyvenimo, lyg iš prievartos.

Tautos savitumo nusijautimas turėtų būti kiekvienam švenčiausia priederme.

Konstrukyviui darbui čia nepadėsime pamato, to niekas iš mūs ir nereikalauja. Jie rita pirmus rąstus ir pamatą padės. Mums palieka iš snūdurio pabusti ir stoti po vienu obalsiu:

Vyrai, pastatykime ant Lietuvos žemės dvidešimto amžiaus Athenus.

Lai lietuvių tautai idėalų žvaigždė sušvinta tokia pat šviesa, kokia Graikijai švietė Safoklo, Sakrato ir Fidijaus laikais.

— Iš Centro Raštinės. —

Neturint nuosavos spaustėvės, neturint pastovios vietos Centru, prisieina po seimo keisti adresus ne vien tik Centro valdybos, bet ir mūsų organo "Vyčio". Gerbiamieji, kurie turite reikalus prie "Vyčio" arba Centro Valdybos, meldžiame įsidėmėti naujus adresus.

Siunčiant raštus, korespondencijas "Vyčiui" reikia adresuoti: "Vytis", 3249 So. Halsted St., Chicago, Ill. Gi siunčiant "Vyčio" prenumeratas, narių mokesčius ir norint, kad "Vytį" siųstume ant naujo adreso, reikia adresuoti: "Vytis", Branch Office, P. O. Box 168, Valparaiso, Ind.

KUOPOMS.

Dažnai gauname nuo kuopų raštininkų narių adresų, kurie prašo, kad siųstume "Vytį". Visuomet reikia pažymėti *seni tu narių* adresai, o jei nauji nariai, tai prisiųsti jų aplikacijos. Pakol kuopų raštininkai neprisiųs narių senų adresų arba naujų narių aplikacijų, tolei nesiųsime "Vyčio". Dažnai pasitaiko, kad narys persikelia į kitą kuopą, jo adresą kuopa prisiunčia, nepažymėdama seno adreso, tuomet "Vytis" siunčiama vienam nariui į dvi vieti.

Centre turime naujų Liet. Vyčių konstitucijų, knygelė 31 puslapio, lietuvių ir anglų kalboje. Dar yra lapeliai sužymėti narių mokesčiams. Kaina tik 10 centų. Partina kuopoms gauti konstitucijų ir kiekvienam nariui ją įsigyti. Galima gauti pas Centro Raštininką arba Centro Izdininką.

Vincas Rūkštalis, Centro Rašt.

P. O. Box 168,

Valparaiso, Ind.

— o —

LIETUVOS VYČIŲ NEW YORK'O IR NEW JERSEY'S VALSTIJŲ APSKRIČIO SUVAŽIAVIMO PROTOKOLAS.

Liet. Vyčių New York'o ir New Jersey's Valstijų Apskričio 18-tas suvažiavimas įvyko rugpiūčio

16-tą dieną, 1920 m., šv. Kazimiero parapijos sveitainėje, 147 Montgomery St., Paterson, N. J.

Susirinkimą atidarė Gerb. Kun. J. Petraitis trečią valandą po pietų malda.

1. Perskaityta mandatai. Suvažiavime dalyvavo iš apskričio valdybos: J. V. Žerolis, pirm.; J. Spranaitis, vice-pirm.; A. Alyčiūtė, rašt.; A. K. Masandukas, izd. Iš delegatų:

12-tos Kuopos, New York, N. Y.: D. Kašėta, J. Gudiškis.

29-tos Kuopos, Newark, N. J.; P. Daužvardis, P. Česnulis, M. Steponavičiūtė, O. Belžiūtė, B. Jaškevičiūtė, J. Pelutis, J. Leismonas.

41-mos Kuopos, Brooklyn, N. Y.: K. Paulionis, L. Šimutis, V. Abraičiūtė.

49-tos Kuopos, Brooklyn, N. Y.: J. Banišauskas, J. Sabaliauskas.

61-mos Kuopos, Paterson, N. J.: I. Kulikaitis, J. Žilius, J. Karalius, Kun. J. Petraitis, M. Paltinaitė, O. Paltinaitė.

90-tos Kuopos, Harrison, N. J.: V. Sereika, K. Nakrošius, J. Stasiulionis, F. Stasiulionis, V. Šimeliūnas, A. Daunoras.

2. Atsilankiusiems svečiams suteikta pilnas balsas. Buvo O. Makalauskaitė, V. Paulionis, F. Venskaitė.

3. Priimtas praeito suvažiavimo protokolas.

4. Tvarkos ir balsų prižiūrėti apsiėmė J. Žilius.

5. Korespondentų išrinkta L. Šimutis.

6. Įnešimų tvarkymo komisija: L. Šimutis, Kun. J. Petraitis ir K. Paulionis.

7. Iš L. V. New York'o ir New Jersey's Valstijų apskričio rengto išvažiavimo liepos 25-tą dieną, 1920 m., Lewellyn Oval, Bloomfield, N. J., išdavė raportą raštu V. Abraičiūtė.

INEIGOS:

Pardavė tkiėtų:

M. Cipariūtė	20	\$ 10.00
K. Paulionis	47	23.50
A. Akelaičiūtė	80	40.00
V. Abraitė	80	40.00
M. Gribaitė	66	33.00
M. Teiberiūtė	40	20.00
O. Gribaitė	20	10.00
A. K. Masandukas	20	10.00
O. Okiūtė	14	7.00
Viso tikiėtų išparduota	387	\$193.50

Ženklių pardavė:

M. Cipariūtė	20	\$ 3.00
K. Paulionis	40	6.00
A. Akelaičiūtė	20	3.00
M. Paltanavičiūtė	100	15.00
O. Okiūtė	20	3.00
Viso ženkl. išparduota	200	\$30.00

KRAŽIŲ GIMNAZIJOS MOKYTOJAI, 1920—21 M. MOKSLO.

Sėdi: 1. p-lė Aldona Kolosinskaitė, 2. Direktoris Kun. Jurgis Galdikas, 3. p-lė Zofija Zdzikauskaitė, 4. p-lė Elžbieta Lapataitė. Stovi: 1. Kun. Kazys Bumbulis, 2. Julija Voronavičiūtė sekretorius, 3. p. Vitoldas Paulavičius, 4. Jurgis Talmontas.

Už šaldinį	\$ 21.50
Už licitacijas ir orenčius	1.25
Už tikietus nuo rolės	13.20
Pribuvo	\$35.95

Išlaidos:

Muzika	\$ 20.00
Už traukimą paveikslų Račiūnui užm.	20.00
Cigarai ir saldainiai	12.00
Tikietai už roles75
Samtukas šaldiniui	2.00
Ženklieliai	5.00
Šaldinys	30.75
Valgiai	37.10
Spauda, tikietai ir apgarsinimai	9.50
Sumušti stiklai	2.80
Komisijos kelionės lėšos ir pašto ženklai ..	2.80
Vežimas	10.00
Gėrymai	22.95
Sutraukoje	\$175.65
Viso įėjo	\$259.45
Išmokėta	175.65
Grynas pelnas	\$83.80

8. Kuopų raportai:

12-ta kuopa turi nemažą skaičių narių ir gyvuoja neblogiausiai; 41-ma kuopa gyvuoja labai gerai; 49-ta kuopa labiausia atsižymėjo "Base-ball". Jau laimėjo apie dvyliką kartų; 90-ta, ir 29-ta kuopos auga ir stiprėja.

9. Inešimai:

1. Jaunamečių skyrių organizavimas. Patarta kiekvienai kuopai tokį skyrių įsteigti.

2. Rengti kuopose pramogas naujai priimtiems nariams pagerbti. Apskričio organizatorius tuose vakaruose turi dalyvauti. Užgirta.

3. Sekančią vasarą rengti du apskričio išvažiavimu. Nubalsuota vienas, tik kad būtų naudingas.

4. Neolimoje ateityje rengti koncertą, antras inešimas buvo surengti vakarienę. Už koncertą 12 už vakarienę 11 balsų. Pasilieka koncertas. Į rengimo komisijo įėjo: L. Šimutis, A. Kašėta, Ig. Kulikaitis. Vietą suras komisija.

5. Į L. Vyčių Seimą atstovu išrinkta L. Šimutis, "Garso Redaktorius". Apskritys jam apmokės

laiką ir lėšas. L. Šimutis, sutiko po seimo kiekvienai apskrįčio kuopai pasakyti po prakalbą.

6. Pageidaujama sužinoti, kiek apskrįčio kuopose yra narių.

7. Išrinkta komisija sustatymui rezoliucijos reikalaujančios Lietuvos pripažinimo ir pasiųsti ją prezidentui Wilsonui. Išrinkta C. E. Paulionis ir L. Šimutis.

8. Pasiųsti Vyčių Seimui ir Federacijos Kongresui sveikinimus. Užgirta. Pasiuntė raštininkė A. Alyčiūtė.

9. Vesti smarkesnę agitaciją už naujus narius. J. Kašėta 12 kp. New York, N.Y. narys aukėjo rašomąją plunksną \$5.00 vertės tam, kas prirašys nemažiau penkių narių iki apskrįčio metinio suvažiavimo.

10. Sekantis apskrįčio suvažiavimas Newark'e, N. J.

Suvažiavimą uždarė 6:15 val. vakare malda kun. J. Petraitis. Paskui delegatai sugiedojo Tautos imną.

Jurgis V. Žerolis, Pirm.,
Alena Alyčiūtė, rašt.

PRANEŠIMAS.

Lietuvos Vyčių Naujosios Anglijos Apskrįčio kuopoms.

Lietuvos Vyčių Naujosios Anglijos Apskrįčio 10-tas suvažiavimas bus spalį 24 d., š. m. 1 val. po pietų, Cambridge, Mass.

Pageidaujama, kad kuopos prisiųstų rimtų delegatų, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Reikės apskrįčio tolimesnę darbų tę nustatyti.

A. K. Ambrozaitis,
L. V. N. A. Apskr. pirm.

Kas Jaunimo Veikiama.

WESTVILLE, ILL.

Iš L. Vyčių 85-tos kuopos darbuotės.

Susiorganizavus 85-tai kuopai, buvo jai labai sunku gyvuoti. Visokie priešai spaudė iš visų pusių. Socijalistai susitvėrė kokią ten "Dailės Mylėtojų Draugiją" Vyčių kuopai paardyti. Kelis silpnesnius narius pasigavo į savo būrį, bet ta draugija neįstengė ilgai prieš Vyčius kovoti ir sugriuvo. Paliko mus ramybėje.

Tuojau įsteigėm savo svetainę, puikiai ją įtaisėme, ingijome pianą ir scenerijas ir pradėjome dirbti.

Vėliau ta pati partija sutvėrė "Lietuvos pasilinksminimo" draugiją ir vėl bandė Vyčius ardyti, bet šiuo kartu mes jau laikėmės stipriai ir jokie priešai mūs iš pozicijų negalėjo išstumti.

Po Vyčių 7-tojo seimo savo svetainėje surengėme du vakarus, sulošdami "Visi ge-

ri" ir "Tai politika". Vakarai žmones labai patenkino.

Po to "Darbininkų Dienoje" visa kuopa dalyvavo parodoje ir atsižymėjo dainomis. Tas labai pakėlė mūsų kolonijos lietuvių vardą svetimtaučių tarpe.

Užgavėnėse buvo surengtas koncertas, kuriame dalyvavo svetimtautis solistas prof. M. Mercer. "Padėkavonės Dienoje" buvo kuopos pirmas "bankietas". Dalyvavo daug svečių ir buvo pakviesta miesto valdyba.

Svetimtaučiai mūsų vakarus labai rėmė, pagalios net paprašė, kad būtų surengta kas nors ką ir jie galėtų suprasti. Jiems patenkinti buvo sulošta komedija "Those Dreadful Twins".

Birželio mėnesį Vyčiai lošė "Į laisvę žengiant" lietuvių bažnyčios naudai, Raudonajam Kryžiui buvo surengti "krutomieji paveikslai".

Liepos 4 d. buvo išvažiavimas. Atsi-

lankė į jį ir Springfieldo daug Vyčių. Be to sekė visa eilė kitokių vakarų, prakalbos ir t. p.

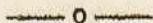
Kardo ir spaustuvės reikalams Westville's Vyčiai ir nemažai pasidarbavo.

Dabar rengiamės prie amerikoniško veikalo "Phyllis Inheritance".

Mūsų Vyčiai uoliai dirba savo organizacijos, tautos ir bažnyčios labui. Ypatingu darbštumu pasižymėjo vytis Juozas Karpavičia. Pardavė Lietuvos laisvės paskolos bonų už 1,600.00. Bravo!

Ateityje kuopa dar daugiau žada dirbti. Turime gerą chorą, prie kurio beveik visi Vyčiai priklauso.

A. Jurgutaitė.

CHICAGOS L. VYČIŲ APSKRIČIO KONCERTAS.

Spalių 11 d., š. m., Boh. Star Amer. svetainėje prie 18-tos gatvės buvo Liet. Vyčių Apskričio koncertas ir pasilinksminimo vakaras. Koncertinę programą dalį išpildė vyčiai Z. Maštauskaitė ir D. Šulckaitė, vytis J. Balsis ir Vyčių Apskričio choras. Koncertui parinkta labai gražių dainų, kurios sudainuotos žymesnių Chicagos Vyčių solisčių ir solistų, padarė daug malonaus išpūdzio į klausytojus. Lietuviai klausai brangiais aidais praskambėjo "Kur bakūzė samanota", dzukų tarmėje "Dovanojo man tėvelis" "Ne margi sakalėliai" ir "Per girę girelę". Kitos dainos irgi puikiai išėjo.

Solistams Dievo dovanėlės-talento nestoka, o chorui susiklausymo ir susidainavimo užtenka su saiku, tik žiūrėtojų akis kaž-kodel negalėjo choristų skaičius patenkinti. Permaža jų buvo. Chicagos Liet. Vyčių choras, imant domėn, kad čia randasi keliolika Vyčių kuopų, į kurias susispietė jaunimas, turintis skardžius lietuviškus balsus, mažiausia 300 dainininkų galėtų turėti. Kaltinama vasaros karščiai. Sako, žiemą bus kitaip. Lauksime žiemužės šalčių, pasitikint, kad jie Vyčių dainininkus į chorą paskatins sueiti.

Dainoms akompanavo p. A. Pocius.

Sekanti po dainų šokiai, gražiai ir padoriai jaunimo atlikti parodė, kad Vyčiuose gerai išauklėtas dailės skonis ir pajautimas. O dar tariant žodį apie patį jaunimą, reikia atvirai pasakyti, kad dailės jaunųjų būrio sunku būtų kur sieškoti.

Vyčių pasilinksminimo vakarai turėtų Chicagos lietuvių visuomenės karščiausios paramos susilaukti.

Giedra.

CHICAGO, ILL.

L. Vyčių 4-ta kuopa.

Spalių 8 dieną š. m., buvo L. Vyčių 4-tos kuopos mėnesinis susirinkimas. Narių atsilankė gražus būrelis.

Daugiausia kalbėta apie Vyčių vakarą, kuris bus spalių 24 d., š. m. Dievo Apveizdos parap. svetainėje. Statoma "Erškėčių Taku", 5 aktų drama; bus solo, eilučių, po lošimo šokiai prie geriausios orkestros. Todėl visas jaunimas-vyčiai kviečiami atsilankyti.

Ši kuopa vis auga narių skaičiumi, joje priklauso netik jaunimas augęs Lietuvoje, bet ir amerikiečių yra daug. Mūsų kuopoje taipogi yra Centro dvasiškas vadovas ir Centro pirmininkas.

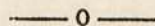
Albina.

Chicagoje. Prie Dievo Apveizdos parapijos susitvėrė labai naudinga draugija: "Kražių Gimnazijos Fondo Komitetas", į kurį priklauso jau apie 20 ypatų. Valdybą sudaro:

Pirm. Stasys Šimulis, 726 W. 18th St.; pagelb. Pranas Birgiola,; rašt. Jonas Grišius,; izdin. Kun. Ig. Albavičius, 717 W. 18th St.; korespondentė Albina O. Alaburdaitė. To fondo tikslas yra rinkti aukų įsteigimui Kražių Gimnazijai geresnio namo. Todėl visų lietuvių priedermė prisidėti savo aukomis Lietuvos moksleiviams paremti. Jeigu mes jų nešelpsimė, lietuviai neturės mokytojų žmonių, o ko mums dabar trūksta, tai visur mokytojų lietuvių.

Padarykime jiems linksmumo, Amerikiečiai lietuviai, gyvendami kitokiose aplinkybėse, negu jie, nepamirškime jų ir svetimoje šalyje būdami. Parodykime, kad mūsų širdyse liepsnoja meilė tėvynės ir nesigailim savo triuso nei cento mūsų Tėvynės atstatymui. Negalėdami tenai asmeniškai dalyvauti, prisidedame savo darbu — pašalpa. Tokio mūsų pasišventimo jie neužmirš.

Korespondentė.

CAMBRIDGE, MASS.

Vyčių dramatiškas skyrius.

Liet. Vyčių 18-ta kuopa laikė ekstra susirinkimą rugp. 31 d. bažnytinėje svetainėje. Susirinkimo tikslas sutverti Vyčių dramatišką skyrių. Geriausi artistai į šį susirinkimą atėjo ir beveik visi kuopos nariai. Kuopos pirmininkas J. Naujalis, atidaręs susirinkimą, paaiškino dramatiško skyriaus užduotis. Prie skyriaus prisirašė apie 20 merginų ir vaikų. Išrinko į valdybą: O. Šimbelaite, J. Naujalį, P. Rudaitę, S. Luinį, V. Sirką ir du režiseriu: A. Šliuziūtę ir S. Paurą.

Praeitais metais mūsų kuopa sulošė įvairių veiklų savo kolonijoje ir vazavo į kitas kolonijas lošti. Įsikūrę savo dramatišką skyrių, turėsime

dar uoliau padirbėti. Dram. skyrius jau gavo pakvietimų surengti du vakarų kitų organizacijų kuopoms. Sutiko už pusę pelno.

Rengiasi prie Apskričio suvažiavimo.

Į L. Vyčių 18-tos kuopos mėnesinį susirinkimą, laikytą nedėlioje, rugsėjo 12 d. tuojau po sumos bažnytinėje svetainėje, atėjo nemažai narių. Pirmininkas, J. Naujalis, atidarė susirinkimą malda. Kai-kuriuos reikalus apsvarsčius, iš Vyčių 8-to seimo darbuotės raportus išdavė delegatai O. Šimbelaite ir J. Naujalis. Raportus kuopas nariai priėmė delnų plojimu. Toliau nutarė rengti vakarą su įžanga L. V. N. A. Apskričio susivažiavimo laiku, spalio 24 d. Darbą atlikti apsiėmė A. Šliužiūtė, O. Šimbelaite, J. Tamošauskas ir J. Naujalis.

VYČIŲ KONCERTAS.

Rugsėjo 19 d. L. Vyčių 18-ta kuopa surengė koncertą bažnytinėje svetainėje. Jį išpildė bažnytinis choras ir Vyčiai, vadaujant vargonininkui J. Rakečiui.

Choras dainavo Vyčių imną, "Kur namas mus" ir "Sėdžiu po langeliu".

"Naujoji Gadynė" ir "Rudens Meliodija" — solo S. Paura, O. Šimbeliūtė ir S. Paura dueta: "Geismai ir Svajonės" ir Spragilų Dainelė." Sulošė veikaliuką ir padainavo "Pavasary sodeliai žydėjo" K. Bukaveckaitė, O. Šimbelaite, J. Aksomaitė, P. Bagdoniūtė, E. Rutkauskaitė, kitą juokingą veikaliuką (koks veikalo vardas. Rėd.) sulošė M. Niauraitė, J. Girdvainiūtė ir J. Tamošauskas. O. Šimbelaite dainavo "Gale sodo rimavo" ir "Kur tas šaltinėlis." S. Pauras ir J. Kalinauskas "Vai kad aš išjojau" ir "Saulutė tekėjo". Du juokingu dialogu sulošė J. Naujalis ir P. Rudaitis. Buvo dar ir daugiau dainų. Užbaigė Lietuvos imnu. Žmonių buvo ne daugiausia, nes nebuvo gerai pagarsinta. Kurie atsilankė — pasitenkino. Vakaras buvo neilgas bet smagus.

Korespondentas.

— O —

KENOSHA, WIS.

Jaunavedžiai.

Rugsėjo 6 d. š. m., susituokė A. Lauraitis su panele O. Švelnaite. Abu jaunavedžiu yra Vyčiai. Priklauso prie vietinės 38-tos kuopos ir labai gražiai darbuojasi jaunuomenės organizacijos naudai. Vyčių kuopos nariai nupirko jaunavedžiams gražią dovaną \$20.00 vertės.

Antra Vytė p-lė M. Gaušaitė apšvedė rugpiūčio 16 d. š. m. P-lė Gaušaitė ir nemažai darbuojasi jaunuomenės tarpe. Vyčiai ir jai suteikė dovanų.

Ilgiausių metų jaunavedžiams! Gražiai gyveniti ir naudingai darbuotis Tautai, Bažnyčiai, o labiausia Vyčiams.

P. Povilonis.

BALTIMORE, M. D.

Rugsėjo 6 d. buvo Lietuvos Vyčių 19-tos kuopos nepaprastas susirinkimas, į kurį atsilankė nemaž visi nariai. Kiekvienas norėjo išgirsti delegatų raportą iš Lietuvos Vyčių 8-tojo seimo.

Susirinkimą atidarė pirm. J. Januliavičius.

Raštininkė perskaitė praeito susirinkimo nutarimus.

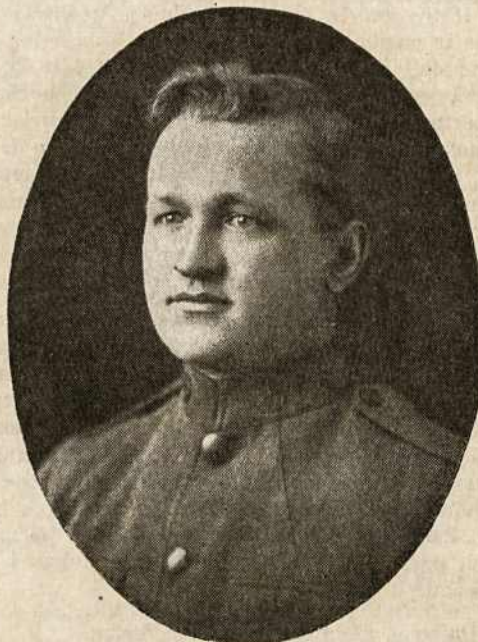
Po to sekė raportai iš vietinės darbuotės: teatrališko skyriaus vedėjai pranešė, jog rengia teatratrą "Kantri Alena" ir visus artistus kvietė atsilankyti į jų susirinkimą; veikianti kuopos komisija pranešė apie rengiamą pasilinksminimo vakarą Bažnyčios naudai. Buvo ir daugiau raportų.

Pagalios delegatai išduoda raportą iš buvusio L. Vyčių Seimo. Visi domiai klausosi. Seimo darbų raportas užsibaigė trukšmingu delnų plojimu. Paskiau visi sustoja ir dainuoja L. Vyčių imną.

Būtų gerai, kad visi naudingi seimo nutarimai nepasiliktų ant popieros, bet įvyktų be iškreipimų gyveniman.

Juozas Pautienius,

19-tos kuopos L. V. korespon.

Antanas Grigalius

(Suv. Valstijų kareivio uniformoje).

Antanas Grigalius gyvendamas Clevelande, Ohio priklausė prie Liet. Vyčių 25-tos kuopos ir kitų katalikiškų draugijų. Buvo uoliu rėmėju Tautos Fondo. Daug darbo padėjo krikščionių demokratų reikalams.

Liepos mėnesį apleido Ameriką. Išvažiavo į Lietuvą kur žada darbuotis jaunimo ir tautos labui.

GRAND RAPIDS, MICH.

Šios kolonijos jaunuomenės judėjimas sparčiai plėtojasi. Tiesa, daugelis čionykščių kurie užvis daugiau galėtų atnešti naudos — gyvena betiksliai.

Vietinė L. Vyčių 43-čia kuopa skaitliumi narių girtis negali, bet savo darbe žengia pirmyn. Rugsėjo 12 d. šv. Petro ir Povilo svetainėje sulošė keturių veiksmų teatrą "Valkata".

Artistai savo roles tinkamai atliko. Šis veikalas buvo lošiamas net du kartu tą pačią dieną. 1:30 val. po pietų vaikams, ir 8 val. vakare visiems. Todėl ir žmonių prisirinko ne tiek, kiek buvo laukiama. Kurie atėjo į teatrą buvo pilnai patenkinti.

Rugs. 8 d. L. Vyčių 43-čia kuopa laikė mėnesinį susirinkimą. Apsvarstyta daug kuopos reikalų. Kad gyviau parodžius savo darbuotę ir daugiau narių prie kuopos pritraukus, nutarta rengti šokius. Negana to, dar kuopa sutiko veltui antrą veikalą sulošti.

Geriausių pasekmių Grand Rapids'o L. Vyčių 43-čiai kuopai.

Jaunuolis.

WAUKEGAN, ILL.

Trečiadienyje, rugsėjo 1 d., L. Vyčių 47-ta kuopa laikė mėnesinį susirinkimą. Į susirinkimą ne daug narių atsilankė, bet jis buvo pasekmingas.

Iš Šv. Antano draugijos labai svarbiu reikalu atsilankė atstovas A. Taučas; jis paaiškino, kad Šv. Antano dr-ja sumanė išrinkti iš kiekvienos katalikiškos dr-jos po atstovą, kurie darbuotų našlaičių Lietuvoje sušelpimu. Waukegano katalikiškos dr-jos jau tą prakilnų darbą varo pirmyn. Iš Vyčių kuopos paskirta O. Burbiūtė ir L. Zupkaitė.

L. Vyčių 47-ta kuopa rengia vakarą parapijos naudai. Vakaras įvyks greitai laiku. Nepraleiskite vakaro, nes jis bus įdomus. Bus lošiamas veikalas ir įvairių pamarginimų.

Prieš adventus Waukegan'o Vyčiai loš "Kantrią Aleną" Kenosha, Wis.

Kenoshiečiai Vyčiai pakvietė.

Augštuolėlis.

NASHUA, N. H.

A. A. Kunigas L. Tyla.

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, kun. L. Tyla mirė rugsėjo 14 d. š. m., šv. Juozapo ligoninėje. Į laidotuves rugsėjo 17 d., atvažiavo 43 kunigai ir J. M. vyskupas. Bažnyčia buvo pilna žmonių. Į kapines velionį lydėjo daug kunigų ir žmonių.

Savo gero klebono labai gailisi Nashuos lietuvių katalikai, o ypač Vyčių 20-ta kuopa, kurios velionis buvo dvasios vadovu. Palaidotas šv. Kazimiero parapijos kapinėse.

A. a. kun. L. Tyla klebonavo Nashua lietuvių parapijoje 17 metų. Iš Lietuvos paėjo iš kaimo Rubikių, Anykščių parapijos.

Lai būna jam lengva ilsėtis Amerikos žemėlėje.

Raseinių Magdė.

ŽINIŲ-ŽINELĖS.

Detroit, Mich. Rugsėjo 9 d. š. m., L. Vyčių 79-ta kuopa surengė šeimynišką vakarienę bažnytinėje svetainėje moksleiviams: Domeikai ir Daumantui pagerbti. Jaunimo susirinko daug. Prieš vakarienę gražiai žaidė. Laikė vakarienės kalbėjo St. Paurazas, K. Gervilis, A. Andrijauskas, K. Abyšala, A. Šacikas, A. Daumontaitė ir kun. F. Kemešis apie moksleivius ir jų vargus. Aukų moksleiviams paremti surinkta \$22.00.

Tas parodo, kad Detroito jaunimas labai atjaučia moksleivių vargams. Paklusnus Vytis. CLEVELAND, OHIO, Rugsėjo 6 dieną š. m., Liet. Vyčių 25-ta kuopa surengė Chicagos lietuvių muzikams p. p. Pociams koncertą Goodrick svetainėje. Koncerto programą išpildė gerbiami svečiai.

P-nios Pocienės gerai išlavintas balsas ir gražios parinktos dainos visą publiką patenkino. Aplodismentams nebuvo galo. Vyčių 25-tos kuopos choras dovanojo dainininkei gyvų gėlių pluoštą. P-no Pociaus skambinimas pianu, tai grynai artistiškas darbas.

Programo tarpais kalbėjo kun. V. G. Vilkutaitis Lietuvos reikalais.

Koncertas baigės Lietuvos imnu. Š-nis.

REDAKCIJOS ATSAKAI.

Š-niui (Clevelande) Pranešimo apie vakarą į "Vyčio" 16-tą num. neturėjome, o į numerį 17-tą dėti jau buvo pervėlu.

Paklusnam Vyčiui (Detroito) Žinutės pirmąją dalį, kur kalbama apie išvažiavimą, apleidome. Nepatogu rudens laiku rašyti apie pramogas laikytas vasarą. Prašom rašinėti daugiau žinučių iš vietos jaunimo gyvenimo.

Juozukui (Cambridžiuje). Apie tą patį

dalyką mums ankščiau prisiuntę žinutę kitas korespondentas. Rašykite daugiau.

L. V. N. Y. ir N. J. Apskričio valdybai.
Suvažiavimo protokola nors ir labai suvėlin-tą, apleidę inešimus Vyčių 8-jam seimui, talpiname šiame "Vyčio" numeryje. Ateityje Vyčių apskričiai ir kuopos apie savo darbuotę malonės ankščiau redakcijai pranešti. Labai nesmagu į jaunimo laikraštį dėti pa-senusias žinias.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGE-
MENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED
BY THE ACT OF CONGRESS OF AU-
GUST 24th, 1912,

Of "Vytis" published semi-monthly, at Chicago,
Illinois, for October 1st, 1920.

State of Indiana (ss.)
County of Porter

Before me, a Notary Public in and for the Sta-
te and county aforesaid, personally appeared Vin-
cent Rukstalis, who having been duly sworn accord-
ing to law, deposes and says that he is the Business
Manager of the "Vytis" and that the following is,
to the best of his knowledge and belief, a true sta-
tement of the ownership, management of the afore-
said publication for the date shown in the above
caption, required by the Act of August 24, 1912,
ambodied in section 443, Postal Laws and Regula-
tions, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addressess of the publi-
sher, editor, managing editor, and business manager
are: Publisher Lietuvos Vyčiai — Knights of Lithu-
ania. Inc., Chicago, Illinois; Editor Jonas E. Karosas,
3249 So. Halsted St., Chicago, Illinois; Managing
Editor none; Business Manager Vincent Rukstalis,
P. O. Box 168, Valparaiso, Indiana.

2. That the owners are: Lietuvos Vyciai —
Knights of Lithuania Inc., Chicago, Illinois; Jonas
Karasos, President, 3249 So. Halsted St., Chicago,
Illinois; Vincas Rustalis, Secretary, P. O. Box 168,
Valparaiso, Indiana; Petras Varakulis, Treas., 214
W. Broadway, So. Boston, Mass.

3. That the known bondholders, mortgages, and
other security holders owning or holding 1 per cent
or more of total amount of bonds, mortgages, or
other securities none.

(SEAL)

Vincas Rukstalis,

Sworn to and subscribed before me this 9th
day of October, 1920.

(SEAL)

Catharine Corboy,
Notary Public.

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO VALDYBA.

Dvasios vadovas: Kun. Ig. Albavičius,
717 W. 18th St., Chicago, Ill.

Pirmininkas: Jonas E. Karosas,
3249 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Vice-Pirmininkai: 1. Pr. M. Juras,
Kernish Seminary, Webster Grove,
St. Louis, Mo.

2. O. Sidaravičiūtė,
237 Prospect St., Lawrence, Mass.

Raštininkas: Vincas Rūkštalis,
P. O. Box 168, Valparaiso, Ind.

Iždininkas: Petras Varakulis,
244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Iždo globėjai: 1. J. A. Vilkišius,
455 Locust St., Valparaiso, Ind.

2. K. Paulionis,
454 Grand St., Brooklyn, N. Y.

3. A. Visminas,
23 Marion St., Worcester, Mass.

Literatinė komisija: 1. Kun. A. Tamoliūnas,
Providence, R. I.

2. Stud. Pr. M. Juras,
St. Louis, Mo.

3. Muzikas J. Čižauskas,
Baltimore, M. D.

4. Garso Red. L. Šimutis,
Brooklyn, N. Y.

5. Moksl. J. J. Šlikas,
Valparaiso, Ind.

KUOPŲ ANTRAŠAI (Susinešimui).

1-mos kuopos: M. Juškienė,
129 Melrose Str., Montello, Mass.

2-ros kuopos: M. Bernotaitė,
78 Oak St., Lewiston, Me.

10-tos kuopos: J. Gailiūnas,
The Lithuanian Store, Athol, Mass.

17-tos kuopos: J. Červokas,
244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

18-tos kuopos: K. Bukevičiūtė,
29 Clark St., Cambridge, Mass.

20-tos kuopos: K. Nadzeika,
7 South St., Nashua, N. H.

26-tos kuopos: J. Romanas,
28 Vale St., Worcester, Mass.

27-tos kuopos: K. Kašeta,
214 Washington St., Norwood, Mass.

69 tos kuopos: A. Romanas,
(vardas gatvės neišskaitomas) Pittsfield, Mass

78 tos kuopos:
94 Bradford St., Lawrence, Mass.

Jeį nori kad pinigų greit gautų Lietuvoj

Tai siųsk per LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĘ. Ši bendrovė atidaro savo skyrių Vakarinių Valstijų Lietuviams Chicago, Illinois.

Per tą skyrių galima siųsti pinigus, palei dienos kursą, pirkti laivakortes, ir siųsti daiktus Lietuvon. Taip-gi persiųsti pinigus padėjimui Lietuvos Bankose.

PINIGAI PADĖTI ANT VIENŲ METŲ 100 AUKSINŲ MOKA 5%

PINIGAI PADĖTI ANT DVIEJŲ METŲ 100 AUKSINŲ MOKA 7%

PINIGAI PADĖTI ANT NEAPRIBOTO LAIKO 100 AUK. MOKA 3%

Todėl Brolau ir Sesutė nelauk ilgiau, bet siųsk pagelbą savo seniems tėvukams, senutėm ir broliukams šiandie. Chicagiečiai gali atvažiuoti į Ofisą, nes yra visiems parankioje vietoje Chicagos lietuvių seniausioj kolonijoje, Bridgeporte, prieš 33-čią gatvę. Iš Chicagos apielinkių malonėkit siųsti pinigus Money Orderiu arba čekiais ant žemiau padėto adreso, ir pinigai bus išmokėti Lietuvoje į 3—4 savaites.

OFISO VALANDOS:

Panedėliais, Seredomis, Pėtnyčiomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Utarninkais, Ketvergais, ir Subatomis nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Lithuanian Sales Corporation

Main Office
414 W. Broadway
S. Boston, Mass.

Chicago Branch Office
3249 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

LIETUVIŲ KRIŠČIONIŲ DEMOKRATŲ DIENRAŠTIS

“DRAUGAS”

KAINA CHICAGOJE:

Metams \$6.00,
Pusei metų \$3.50.

UŽSIENYJE:

Metams \$6.00,
Pusei metų \$3.50.

SUV. VALST.

Metams \$5.00,
Pusei metų \$3.00.

“DRAUGAS”

1800 WEST 46th ST. CHICAGO, ILL.

Savaitinis Laikraštis

“GARSAS”

Leidžiamas Susivienijimo Lietuvių R. K.
Amerikoje, išeina kas ketvergas.

Prenumeratos kaina:

Metams \$2.00

Pusei metų \$1.00

Užsienyje \$3.00

Apskelbimų kainos ant pareikalavimo.

“GARSAS”

222 South 9th Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. Williamsburg 5063

Turinys "Vyčio" No. 17 {90}

I. Į darbą. Redakcija	1 pusl.
II. Tėvynės Laisvės Gynėjai. Augštaičių Jonas.	3 "
III. Ašarėlė (eilės). Piramidų Sargas.	4 "
IV. Feljetonas. Žibutė.	4 "
V. Ant kapų. M-a.	5 "
VI. Meteoras. M-a.	7 "
VII. Lietuvių dailės tvėryba. Žynys.	8 "
VIII. Liet. Katalikų Jaunuomenei. V. Rūkštalis.	10 "
IX. Šviesos spinduliai. A. K. Tauragis.	12 "
X. Kalbos dalykuose. B. Pelas.	13 "
XI. Laiškas Lietuvos Vyčiams. Leit. J. Mačius.	14 "
XII. Žemaičių jaunimas ir Telšiai. P. S.	15 "
XIII. Bibliografija ir kritika:	
1. Petriukas. L. DS. leidinys. Antanas iš Panevėžio, 2. "Artojas": Mokslo, Lit. ir Sat. mėn. laikraštis. Samata, 3. The Lithuanian Booster Tam-as.	17 "
XIV. Į Kovą už Letuvos laisvę.	18 "
XV. Apie tabokos kenksmingumą (monologas). Sulietuvino Šalaitis.	19 "
XVI. Už tėvynės laisvę. K. J. Krušinskas, T. Fondo sekret.	21 "
XVII. Balsas iš Lietuvos. Kražių gimnazijos valdyba.	22 "
XVIII. Sidabro idėjos verpete. Truputėlis.	23 "
XIX. Iš Centro Raštinės. V. Rūkštalis.	24 "
XX. L. V. N. Y. ir N. J. Apskr. suv. protokolai. Valdyba.	24 "
XXI. Kas jaunimo veikiama (korespondencijos):	
1. Westville, Ill.; 2, 3 ir 4 Chicago, Ill.; 5. Cambridge, Mass.; 6. Ke- nosha, Wis.; 7. Baltimore, Md.; 8. Grand Rapids, Mich.; 9. Waukegan, Ill.; 10. Nashua, N. H.; 11. Žinių-žinėlės.	26 "
XXII. Redakcijos atsakai.	29 "
XXIII. Lietuvos Vyčių Centro Valdyba.	30 "

Paveikslai:

1. Lietuvių Katalikų Mokytojų Profesinė Sąjunga Telšiuose;
2. Kražių Gimnazijos valdyba; 3. Kun. Ig. Albavičius; 4. Tel-
šių at-kų 1 kp.; 5. Telšų at-kų 2 kp.; 6. P-ni Leokadija Sa-
bonienė; 7. P-nas K. Sabonis; 8. Kražių gimnazijos mokyto-
jai; 9. Antanas Grigalius.

"VYTIS"

3249 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

